

BỘ Y TẾ

ĐỀ ÁN

**TĂNG CƯỜNG ĐÀO TẠO DƯỢC SĨ LÀM CÔNG
TÁC DƯỢC LÂM SÀNG GIAI ĐOẠN 2025-2030 VÀ
TẦM NHÌN ĐẾN NĂM 2045**

*(Ban hành kèm theo Quyết định số ...../QĐ-BYT ngày   tháng   năm
2025 của Bộ Y tế)*

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

DANH MỤC BẢNG

DANH MỤC HÌNH VẼ/BIỂU ĐỒ

Phần thứ nhất.....	1
BỐI CẢNH VÀ SỰ CẦN THIẾT XÂY DỰNG ĐỀ ÁN.....	1
I. SỰ CẦN THIẾT VÀ CĂN CỨ PHÁP LÝ.....	1
1. Sự cần thiết xây dựng Đề án	1
2. Căn cứ pháp lý để xây dựng Đề án	2
II. THỰC TRẠNG NHÂN LỰC DƯỢC SĨ LÀM CÔNG TÁC DƯỢC LÂM SÀNG	2
1. Một số khái niệm.....	2
2. Thực trạng hoạt động dược lâm sàng tại các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh theo Nghị định số 131/2017/NĐ-CP.....	3
3. Thực trạng nhân lực dược làm công tác lâm sàng tại các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh	9
III. THỰC TRẠNG ĐÀO TẠO DƯỢC SĨ LÀM CÔNG TÁC DƯỢC LÂM SÀNG	13
1. Phân bố các cơ sở đào tạo dược và DLS theo 6 vùng KT-XH	13
2. Đào tạo dược và dược lâm sàng tại các cơ sở đại học	13
1. Một số khó khăn, tồn tại trong công tác đào tạo nhân lực dược sĩ làm công tác dược lâm sàng.....	15
2. Một số khó khăn, tồn tại trong quản lý và sử dụng nhân lực dược sĩ làm công tác dược lâm sàng.....	15
2.2. Chính sách về cơ chế tự chủ của đơn vị sự nghiệp công	16
2.3. Về chế độ lương, phụ cấp và thu nhập tăng thêm.....	18
2.4. Về củng cố hệ thống y tế các tuyến.....	18

2.5. Về chính sách đãi ngộ chưa hợp lý	19
VI. DỰ BÁO NHÂN LỰC ĐƯỢC SĨ LÀM CÔNG TÁC ĐƯỢC LÂM SÀNG GIAI ĐOẠN 2023-2030 VÀ ĐỊNH HƯỚNG 2045	19
1. Dự báo nhân lực được sĩ làm công tác được lâm sàng	19
2. Dự báo nhu cầu nhân lực được làm công tác lâm sàng.....	19
3. Chỉ tiêu dự báo cho giai đoạn 2023 - 2030	20
3.2. Dự báo nhu cầu nhân lực được làm công tác được lâm sàng đến năm 2030	20
3.3. Dự báo nhân lực được sĩ làm công tác được lâm sàng đến năm 2030 dựa trên đề xuất nhu cầu của các cơ sở y tế tuyến TW và địa phương.....	21
4. Năng lực đào tạo của các cơ sở giáo dục đáp ứng nhu cầu nguồn nhân lực được sĩ làm công tác được lâm sàng	22
NỘI DUNG ĐỀ ÁN	23
I. QUAN ĐIỂM.....	23
II. MỤC TIÊU	23
1. Mục tiêu chung.....	23
2. Mục tiêu cụ thể.....	23
2.1. Mục tiêu giai đoạn 2025-2030	23
2.2. Mục tiêu đến năm 2045.....	23
2.3. Chỉ tiêu cụ thể.....	23
III. NHIỆM VỤ, GIẢI GIẢI PHÁP	24
1. Hoàn thiện chính sách, văn bản quy phạm pháp luật về đào tạo, quản lý và sử dụng nhân lực được lâm sàng.....	24
2. Nâng cao năng lực của các cơ sở đào tạo.....	24
2.1. Đổi mới cập nhật chương trình, tài liệu đào tạo.....	24
2.2. Nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên.....	25
2.3. Tăng cường đầu tư cơ sở vật chất và thiết bị thí nghiệm.....	25
2.4. Phối hợp chặt chẽ giữa cơ sở đào tạo và cơ sở thực hành	26

2.5. Đẩy mạnh hợp tác quốc tế.....	26
3. Đảm bảo kinh phí cho đào tạo dược sĩ làm công tác dược lâm sàng.....	26
Phần thứ ba.....	27
LỘ TRÌNH VÀ TỔ CHỨC THỰC HIỆN	27
I. LỘ TRÌNH THỰC HIỆN	27
II. TỔ CHỨC THỰC HIỆN.....	27
1. Đối với các đơn vị thuộc và trực thuộc Bộ Y tế.....	27
1.1. Cục Khoa học công nghệ và Đào tạo	27
1.2. Vụ Tổ chức cán bộ	28
1.3. Vụ Kế hoạch - Tài chính	28
1.4. Cục Quản lý Khám chữa bệnh	28
1.5. Cục Quản lý dược.....	28
1.6. Cục Quản lý Y, Dược học cổ truyền.....	28
1.7. Các Vụ, Cục, đơn vị liên quan khác.....	29
2. Đề nghị Bộ Giáo dục và Đào tạo chủ trì, phối hợp với Bộ Y tế	29
3. Đề nghị Bộ Nội vụ chủ trì, phối hợp với Bộ Y tế	29
4. Đề nghị Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương.....	29
5. Sở Y tế các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương.....	29
6. Các cơ sở giáo dục đào tạo nhân lực dược trình độ đại học	30
7. Các cơ sở sử dụng nhân lực dược sĩ làm công tác dược lâm sàng.....	30
8. Các Hội nghề nghiệp	30

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Tên đầy đủ
ADB	Ngân hàng phát triển Châu Á
BHYT	Bảo hiểm y tế
BV	Bệnh viện
CCVC	Công chức viên chức
CME	Continuing Medical Education (Đào tạo liên tục)
DSCKI	Dược sĩ chuyên khoa cấp I
DSCKII	Dược sĩ chuyên khoa cấp II
DS	Dược sĩ
DLS	Dược lâm sàng
DSLS	Dược sĩ làm công tác dược lâm sàng
DL-DLS	Dược lý-Dược lâm sàng
FDI	Đầu tư nước ngoài
GD-ĐT	Giáo dục Đào tạo
KCB	Khám chữa bệnh
KT-XH	Kinh tế-Xã hội
ODA	Hỗ trợ phát triển chính thức
TP. HCM	Thành phố Hồ Chí Minh
TW	Trung ương
UBND	Ủy ban nhân dân
V.1	Vùng Trung du và Miền núi phía Bắc
V.2	Vùng Đồng bằng Sông Hồng
V.3	Vùng Bắc Trung Bộ và Duyên hải Miền Trung
V.4	Vùng Tây Nguyên
V.5	Vùng Đông Nam Bộ
V.6	Vùng Đồng bằng Sông Cửu Long

DANH MỤC BẢNG

TRANG

<i>Bảng 1. Thực trạng tổ chức bộ phận dược lâm sàng trong bệnh viện năm 2024 ....</i>	<i>3</i>
<i>Bảng 2. Tình hình triển khai hoạt động DLS giai đoạn 2021 – 2024 .....</i>	<i>4</i>
<i>Bảng 3. Tỷ lệ các hoạt động DLS được thực hiện thường xuyên nhất tại các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh theo tuyến.....</i>	<i>4</i>
<i>Bảng 4. Các chức năng nhiệm vụ chưa được triển khai nhiệm vụ theo tuyến .....</i>	<i>7</i>
<i>Bảng 5. Thực trạng nhân lực dược lâm sàng tại các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh.</i>	<i>9</i>
<i>Bảng 6. Tỷ lệ người làm công tác DLS có đào tạo định hướng DLS/tổng số người làm công tác DSL.....</i>	<i>12</i>
<i>Bảng 7. Tỷ lệ người làm công tác DLS/100 giường bệnh .....</i>	<i>12</i>
<i>Bảng 8. Tỷ lệ người làm công tác DLS/1000 đơn thuốc.....</i>	<i>13</i>
<i>Bảng 9. Thực trạng phân bố các cơ sở đào tạo dược và DLS theo 6 vùng KT-XH</i>	<i>13</i>
<i>Bảng 10. Thực trạng đào tạo dược và dược lâm sàng tại các cơ sở đại học .....</i>	<i>14</i>
<i>Bảng 11. Chỉ tiêu về nhân lực dược và nhân lực dược làm công tác dược lâm sàng đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045 .....</i>	<i>20</i>
<i>Bảng 12. Dự báo dân số dân số Việt Nam giai đoạn 2020-2030 tầm nhìn đến năm 2045 .....</i>	<i>20</i>
<i>Bảng 13. Dự báo nhu cầu nhân lực dược làm công tác lâm sàng đến năm 2030 theo 6 vùng KT-XH theo quy mô dân số và chỉ tiêu dược sĩ/vạn dân .....</i>	<i>20</i>
<i>Bảng 14. Ước tính nhu cầu về nhân lực dược làm công tác DLS theo giường bệnh đến năm 2030.....</i>	<i>21</i>
<i>Bảng 15. Dự báo thiếu hụt nhân lực dược làm công tác lâm sàng đến năm 2030 theo quy mô dân số và chỉ tiêu nhân lực dược/vạn dân .....</i>	<i>21</i>
<i>Bảng 16. Dự báo thiếu hụt nhân lực dược làm công tác lâm sàng đến năm 2030 tính trên chỉ tiêu dược lâm sàng/giường bệnh theo Nghị định số 131/2020/NĐ-CP ....</i>	<i>22</i>
<i>Bảng 17. Chỉ tiêu nguồn nhân lực dược sĩ làm công tác dược lâm sàng, đến 2030 và tầm nhìn đến năm 2045 .....</i>	<i>24</i>

DANH MỤC BIỂU ĐỒ

TRANG

<i>Biểu đồ 1. Cơ cấu nhân lực được lâm sàng theo tuyến và theo trình độ.....</i>	<i>10</i>
<i>Biểu đồ 2. Phân bố nhân lực được lâm sàng theo 6 vùng KT-XH .....</i>	<i>10</i>
<i>Biểu đồ 3. Cơ cấu nhân lực DLS theo 6 vùng KT-XH.....</i>	<i>11</i>
<i>Biểu đồ 4. Phân bố trình độ nhân lực DLS theo 6 vùng KT-XH .....</i>	<i>11</i>
<i>Biểu đồ 5. Tỷ lệ nhân lực được lâm sàng theo trình độ được đào tạo về DLS.....</i>	<i>12</i>
<i>Biểu đồ 6. Tỷ trọng sinh viên tốt nghiệp được đào tạo chuyên ngành về DLS/sinh viên tốt nghiệp chuyên ngành được chung .....</i>	<i>14</i>

Phần thứ nhất

BỐI CẢNH VÀ SỰ CẦN THIẾT XÂY DỰNG ĐỀ ÁN

I. SỰ CẦN THIẾT VÀ CĂN CỨ PHÁP LÝ

1. Sự cần thiết xây dựng Đề án

- DLS (Dược lâm sàng) là hoạt động nghiên cứu khoa học và thực hành dược, trong đó dược sĩ có vai trò tư vấn về thuốc cho bác sĩ, giúp tối ưu hóa phác đồ điều trị; đồng thời cung cấp thông tin, tư vấn, hướng dẫn sử dụng thuốc an toàn và hạn chế rủi ro cho người bệnh. Ra đời và trở thành môn học chính tại Mỹ từ năm 1964, DLS đã phát triển mạnh tại các nước Mỹ, Úc, Pháp... và một số nước châu Á như Nhật Bản, Thái Lan, Malaysia, Singapore. Tại các nước này, DLS trực tiếp tham gia theo dõi, kiểm tra, giám sát việc kê đơn thuốc nội trú và ngoại trú nhằm đẩy mạnh việc sử dụng thuốc an toàn, hợp lý và hiệu quả. Nhiều nghiên cứu đã chứng minh, hoạt động DLS góp phần tích cực vào việc nâng cao chất lượng chăm sóc, điều trị cho người bệnh, đảm bảo sử dụng thuốc an toàn, hợp lý, giúp nâng cao hiệu quả điều trị, giảm chi phí điều trị, tránh gây lãng phí cho người bệnh và xã hội.

- Tại Việt Nam, việc sử dụng thuốc an toàn hợp lý đã được vận động thực hiện từ những năm 70 của thế kỷ trước nhưng phải đến những năm 90 trở lại đây, DLS mới dần được quan tâm và đã có nhiều bước tiến quan trọng, trở thành một phần không thể thiếu trong hoạt động chăm sóc, điều trị người bệnh. Tuy nhiên hoạt động DLS trong các bệnh viện ở nước ta vẫn còn nhiều bất cập, việc ứng dụng DLS còn nhỏ lẻ, chưa đồng bộ; nghiệp vụ lưu trữ thông tin thuốc chưa được thực hiện bài bản; hoạt động thông tin thuốc để trả lời các câu hỏi liên quan đến sử dụng thuốc từ cán bộ y tế và theo dõi phản ứng có hại của thuốc còn chưa được chú trọng. Điều kiện để đảm bảo nguồn lực cho việc tổ chức, hoạt động DLS của cơ sở khám bệnh, chữa bệnh chưa được quan tâm đúng mức. Phần lớn nhân lực hoạt động DLS chưa được đào tạo chuyên sâu, số lượng còn mỏng, dược sĩ làm công tác dược lâm sàng chuyên trách ít, trình độ không đồng đều và chưa đủ thời gian thực hành chuyên môn như quy định.

- Do vậy, thúc đẩy, nâng cao năng lực và hiệu quả hoạt động của công tác DLS là một trong 5 quan điểm đã được nêu trong Quyết định 1165/QĐ-TTg của Thủ tướng chính phủ phê duyệt Chiến lược quốc gia phát triển ngành Dược Việt Nam giai đoạn đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045. Trong đó, mục tiêu đến năm 2030 phấn đấu đạt tỉ lệ 4 dược sĩ/1 vạn dân, trong đó dược sĩ được đào tạo về chuyên ngành DLS đạt tối thiểu 20%. Mặc dù, công tác DLS bệnh viện đã được quan tâm và bắt đầu được triển khai thực hiện từ năm 2011 nhưng cho đến nay chưa đạt được kỳ vọng. Sự quan tâm của các cơ sở y tế với mảng DLS nói chung cũng còn nhiều hạn chế do thiếu nguồn lực, hoặc các dược sĩ làm công tác dược lâm sàng chưa được đào tạo bài bản, tài liệu hướng dẫn về DLS cũng còn những hạn chế. Do vậy, giải pháp đầu tiên cho mục tiêu đảm bảo sử dụng thuốc hợp lý, an toàn và hiệu quả được nêu ra trong Quyết định 1165/QĐ-TTg là cần đảm bảo các điều kiện về nguồn lực và chính sách nhằm tăng cường hơn nữa các hoạt động DLS đạt mục tiêu theo lộ trình tại các văn bản pháp luật có liên quan.

- Tại Hội nghị triển khai Chiến lược quốc gia phát triển ngành dược ngày

02/01/2024, Thủ tướng Đỗ Xuân Tuyên đã chỉ đạo: Nâng cao hiệu quả hoạt động của DLS và giao cho Cục KHCN và Đào tạo phối hợp với Cục Quản lý dược và các Vụ/Cục có liên quan xây dựng Đề án nâng cao hiệu quả hoạt động của DLS trong đó có phát triển nhu cầu đào tạo.

- Ngày 24/2/2024, Bộ Y tế ban hành Quyết định 388/QĐ-BYT về Kế hoạch triển khai thực hiện Chiến lược quốc gia phát triển ngành dược Việt Nam giai đoạn đến năm 2030, tầm đến năm 2045 theo Quyết định số 1165/QĐ-TTg ngày 09 tháng 10 năm 2023 của Thủ tướng Chính phủ. Trong đó, hoạt động DLS và sử dụng thuốc an toàn, hợp lý, hiệu quả là một trong 9 nội dung trọng tâm của Kế hoạch.

2. Căn cứ pháp lý để xây dựng Đề án

Luật Dược số 105/2016/QH13.

Luật số 44/2024/QH15 ngày 21/11/2024 của Quốc hội sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Dược.

Luật Khám chữa bệnh số 15/2023/QH15.

Nghị định số 95/2022/NĐ-CP ngày 15 tháng 11 năm 2022 của Chính phủ quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Bộ Y tế.

Nghị định số 131/2020/NĐ-CP ngày 21 tháng 12 năm 2020 của Chính phủ quy định về tổ chức hoạt động Dược lâm sàng của các cơ sở khám bệnh chữa bệnh.

Quyết định số 1165/QĐ-TTg ngày 09 tháng 10 năm 2023 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt chiến lược quốc gia phát triển ngành Dược Việt Nam giai đoạn đến năm 2030 và tầm nhìn đến năm 2045.

Quyết định số 201/QĐ-TTg ngày 27 tháng 02 năm 2024 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Quy hoạch mạng lưới cơ sở y tế thời kỳ 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2050.

Quyết định số 5305/QĐ-BYT ngày 21 tháng 12 năm 2020 của Bộ Y tế về việc ban hành Kế hoạch triển khai thi hành Nghị định số 131/2020/NĐ-CP ngày 20 tháng 11 năm 2020 của Chính phủ về tổ chức hoạt động dược lâm sàng tại các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh.

Quyết định số 1465/QĐ-BYT ngày 20 tháng 3 năm 2023 của Bộ Y tế về việc sửa đổi, bổ sung Kế hoạch triển khai thi hành Nghị định số 131/2020/NĐ-CP ngày 20 tháng 11 năm 2020 của Chính phủ về tổ chức hoạt động dược lâm sàng tại các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh.

Quyết định số 388/QĐ-BYT ngày 20 tháng 02 năm 2024 của Bộ Y tế về việc Ban hành Kế hoạch triển khai thực hiện Chiến lược quốc gia phát triển ngành Dược Việt Nam giai đoạn đến năm 2030 và tầm nhìn đến năm 2045 theo Quyết định số 1165/QĐ-TTg ngày 09 tháng 10 năm 2023 của Thủ tướng Chính phủ.

II. THỰC TRẠNG NHÂN LỰC DƯỢC SĨ LÀM CÔNG TÁC DƯỢC LÂM SÀNG

1. Một số khái niệm

- *Dược lâm sàng (DLS):*

Tại Điều 2, Luật Dược 2016 quy định “Dược lâm sàng” là hoạt động nghiên cứu khoa học và thực hành dược về tư vấn sử dụng thuốc hợp lý, an toàn hiệu quả nhằm tối ưu hoá việc sử dụng thuốc¹. Theo Hội Dược lâm sàng Châu Âu năm 2008: “Dược lâm sàng” là một chuyên khoa của ngành y mô tả các hoạt động của dược sĩ làm công tác dược lâm sàng để thúc đẩy việc sử dụng thuốc hợp lý, an toàn. Theo Hội Dược lâm sàng Hoa Kỳ: “Dược lâm sàng” là một lĩnh vực dược liên quan đến khoa học và thực hành sử dụng thuốc hợp lý. Dược lâm sàng là một môn khoa học trong đó dược sĩ tham gia chăm sóc bệnh nhân nhằm tối ưu hóa điều trị và tăng cường sức khỏe, thể chất, tinh thần và ngăn ngừa bệnh tật.

- *Dược sĩ làm công tác dược lâm sàng (DSL):*

DSL là những dược sĩ làm việc trong lĩnh vực DLS tại các cơ sở KCB, thực hiện tư vấn về thuốc cho thầy thuốc trong chỉ định, điều trị và hướng dẫn sử dụng thuốc cho cán bộ y tế và cho người bệnh².

- *Chăm sóc dược:* Chăm sóc dược được sử dụng rộng rãi để chỉ vai trò của dược sĩ trong tư vấn, thông tin, quản lý điều trị bệnh thông thường cho người dân tại nhà thuốc.

2. Thực trạng hoạt động dược lâm sàng tại các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh theo Nghị định số 131/2017/NĐ-CP.

Qua khảo sát tổ chức bộ phận dược lâm sàng trong bệnh viện năm 2024 được trình bày trong bảng 1.

Bảng 1. Thực trạng tổ chức bộ phận dược lâm sàng trong bệnh viện năm 2024

TT	Tuyến	Số BV có báo cáo	Có bộ phận DLS		Không có bộ phận DLS nhưng có tổ chức hoạt động DLS		Chưa triển khai hoạt động DLS	
			SL	%	SL	%	SL	%
1	TW	33	32	97,0%	1	3,0%	0	0%
2	Tỉnh	322	209	64,9%	105	32,6%	8	2,5%
3	Huyện	501	224	44,7%	219	43,7%	57	11,4%
4	Tư nhân	193	108	56,0%	77	39,9%	6	3,1%

Nhận xét: các bệnh viện tuyến trung ương có tổ chức bộ phận dược lâm sàng trong bệnh viện năm 2024 là cao nhất, chiếm 97% và các bệnh viện tuyến huyện có tỷ lệ thấp nhất 44,75 đồng thời các bệnh viện tuyến huyện chưa triển khai hoạt động dược lâm sàng chiếm 11,4%.

Thống kê tình hình triển khai hoạt động DLS giai đoạn 2021 – 2024 tại các bệnh viện, nhà thuốc từ Trung ương đến địa phương được trình bày tại bảng 2

¹ Quốc Hội Khoá XIII (2016), Luật Dược số 105/2016/QH13

² Thông tư số 31/2012/TT-BYT hướng dẫn hoạt động DLS trong bệnh viện

Bảng 2. Tình hình triển khai hoạt động DLS giai đoạn 2021 – 2024

Nội dung	Năm	TW	Tỉnh	Huyện
Đã triển khai hoạt động DLS	2021	100%	97%	30%
	2022	100%	100%	85%
	2023	100%	100%	87%
Có bộ phận DLS	2021	97%	58%	18%
	2022	97%	63%	44%
	2023	97%	66%	48%
Không có bộ phận DLS nhưng có hoạt động DLS	2021	3%	39%	13%
	2022	3%	36%	41%
	2023	3%	34%	39%
Có triển khai hoạt động DLS tại Nhà thuốc	2021	91%	54%	13%
	2022	94%	56%	32%
	2023	94%	59%	32%

Nhận xét: Đến năm 2024, các hoạt động về dược lâm sàng như: việc triển khai hoạt động DLS, có bộ phận DLS, không có bộ phận DLS nhưng có hoạt động DLS và việc có triển khai hoạt động DLS tại Nhà thuốc đều tăng đáng kể ở các nội dung nêu trên tại các tuyến.

Thống kê tỷ lệ các hoạt động được thực hiện thường xuyên nhất tại các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh theo tuyến giai đoạn 2021-2024 được trình bày trong bảng 3

Bảng 3. Tỷ lệ các hoạt động DLS được thực hiện thường xuyên nhất tại các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh theo tuyến

TT	Nhiệm vụ/hoạt động	2021	2022	2024
	Tuyến huyện			
1	7. Theo dõi, giám sát phản ứng có hại của thuốc và tiếp nhận thông tin để tổng hợp, báo cáo về các phản ứng có hại của thuốc tại cơ sở theo các hướng dẫn của Bộ Y tế;	71,5%	72,9%	73,6%
2	7. Cập nhật thông tin về các phản ứng có hại của thuốc, các thông tin khác về an toàn của thuốc và cách xử trí, hướng dẫn cho người hành nghề khám bệnh, chữa bệnh, điều dưỡng viên, kỹ thuật viên, hộ sinh viên phát hiện, xử trí các phản ứng có hại của thuốc;	61,8%	63,7%	64,3%
3	4. Cập nhật các thông tin về thuốc mới và sử dụng thuốc mới cho người hành nghề khám bệnh, chữa bệnh	61,1%	63,0%	65,3%
4	4. Tổ chức cập nhật thông tin về thuốc mới và cách sử dụng thuốc thông qua các hình thức thông tin trực tiếp, thông tin bằng văn bản hoặc niêm yết trên bảng tin, trang thông tin điện tử của đơn vị	53,4%	55,9%	57,3%
5	2. Tiếp nhận và xử lý các thông tin về an toàn, hiệu quả liên quan đến việc sử dụng thuốc thuộc danh mục thuốc tại cơ sở khám bệnh, chữa bệnh để đề xuất bổ sung, điều chỉnh danh 2. mục thuốc bảo đảm việc sử dụng thuốc hợp lý, an toàn và hiệu quả	54,3%	55,3%	55,6%

TT	Nhiệm vụ/hoạt động	2021	2022	2024
6	5. Xây dựng các quy trình chuyên môn liên quan đến sử dụng thuốc, hướng dẫn sử dụng danh mục thuốc tại đơn vị;	51,7%	53,1%	53,7%
7	2. Xây dựng các tiêu chí lựa chọn thuốc để tư vấn cho Hội đồng Thuốc và Điều trị của cơ sở khám bệnh, chữa bệnh;	51,0%	52,6%	53,7%
8	4. Cập nhật thông tin của thuốc và sử dụng thuốc cho người sử dụng thuốc và cộng đồng;	49,3%	50,0%	52,2%
9	7. Báo cáo đột xuất về nguy cơ tổn hại tới sức khỏe của người bệnh liên quan đến việc sử dụng thuốc hoặc các trường hợp sử dụng thuốc chưa phù hợp tại cơ sở khám bệnh, chữa bệnh cho người đứng đầu cơ sở khám bệnh, chữa bệnh	48,8%	49,9%	50,7%
10	3. Tư vấn về sử dụng thuốc cho người kê đơn và kiểm tra kiểm soát quá trình kê đơn thuốc, thẩm định y lệnh nhằm phát hiện và ngăn ngừa các sai sót, tổng hợp và phân tích nguyên nhân sai sót để đề xuất giải pháp khắc phục, cải thiện chất lượng kê đơn;	45,9%	47,0%	50,4%
	Tuyên Tỉnh			
1	7. Theo dõi, giám sát phản ứng có hại của thuốc và tiếp nhận thông tin để tổng hợp, báo cáo về các phản ứng có hại của thuốc tại cơ sở theo các hướng dẫn của Bộ Y tế;	84,6%	85,0%	85,5%
2	4. Cập nhật các thông tin về thuốc mới và sử dụng thuốc mới cho người hành nghề khám bệnh, chữa bệnh	72,2%	74,8%	77,3%
3	7. Cập nhật thông tin về các phản ứng có hại của thuốc, các thông tin khác về an toàn của thuốc và cách xử trí, hướng dẫn cho người hành nghề khám bệnh, chữa bệnh, điều dưỡng viên, y tá, kỹ thuật viên, hộ sinh viên phát hiện, xử trí các phản ứng có hại của thuốc;	69,0%	69,7%	71,4%
4	2. Tiếp nhận và xử lý các thông tin về an toàn, hiệu quả liên quan đến việc sử dụng thuốc thuộc danh mục thuốc tại cơ sở khám bệnh, chữa bệnh để đề xuất bổ sung, điều chỉnh danh 2. mục thuốc bảo đảm việc sử dụng thuốc hợp lý, an toàn và hiệu quả	66,8%	69,0%	69,7%
5	2. Xây dựng các tiêu chí lựa chọn thuốc để tư vấn cho Hội đồng Thuốc và Điều trị của cơ sở khám bệnh, chữa bệnh;	64,8%	66,8%	68,3%
6	4. Tổ chức cập nhật thông tin về thuốc mới và cách sử dụng thuốc thông qua các hình thức thông tin trực tiếp, thông tin bằng văn bản hoặc niêm yết trên bảng tin, trang thông tin điện tử của đơn vị	63,3%	66,4%	68,6%
7	5. Xây dựng các quy trình chuyên môn liên quan đến sử dụng thuốc, hướng dẫn sử dụng danh mục thuốc tại đơn vị;	62,3%	64,6%	66,4%
8	3. Tư vấn về sử dụng thuốc cho người kê đơn và kiểm tra kiểm soát quá trình kê đơn thuốc, thẩm định y lệnh nhằm	58,6%	60,2%	62,5%

TT	Nhiệm vụ/hoạt động	2021	2022	2024
	phát hiện và ngăn ngừa các sai sót, tổng hợp và phân tích nguyên nhân sai sót để đề xuất giải pháp khắc phục, cải thiện chất lượng kê đơn;			
9	4. Cập nhật thông tin của thuốc và sử dụng thuốc cho người sử dụng thuốc và cộng đồng;	57,1%	59,8%	62,1%
10	7. Báo cáo đột xuất về nguy cơ tổn hại tới sức khỏe của người bệnh liên quan đến việc sử dụng thuốc hoặc các trường hợp sử dụng thuốc chưa phù hợp tại cơ sở khám bệnh, chữa bệnh cho người đứng đầu cơ sở khám bệnh, chữa bệnh	55,2%	55,9%	56,3%
	Tuyên TW	2021	2022	2024
1	7. Theo dõi, giám sát phản ứng có hại của thuốc và tiếp nhận thông tin để tổng hợp, báo cáo về các phản ứng có hại của thuốc tại cơ sở theo các hướng dẫn của Bộ Y tế;	93,8%	100,0%	100,0%
2	2. Tiếp nhận và xử lý các thông tin về an toàn, hiệu quả liên quan đến việc sử dụng thuốc thuộc danh mục thuốc tại cơ sở khám bệnh, chữa bệnh để đề xuất bổ sung, điều chỉnh danh 2. mục thuốc bảo đảm việc sử dụng thuốc hợp lý, an toàn và hiệu quả	87,5%	87,5%	90,6%
3	4. Cập nhật các thông tin về thuốc mới và sử dụng thuốc mới cho người hành nghề khám bệnh, chữa bệnh	78,1%	81,3%	87,5%
4	4. Tổ chức cập nhật thông tin về thuốc mới và cách sử dụng thuốc thông qua các hình thức thông tin trực tiếp, thông tin bằng văn bản hoặc niêm yết trên bảng tin, trang thông tin điện tử của đơn vị	78,1%	81,3%	87,1%
5	7. Cập nhật thông tin về các phản ứng có hại của thuốc, các thông tin khác về an toàn của thuốc và cách xử trí, hướng dẫn cho người hành nghề khám bệnh, chữa bệnh, điều dưỡng viên, y tá, kỹ thuật viên, hộ sinh viên phát hiện, xử trí các phản ứng có hại của thuốc;	78,1%	81,3%	81,3%
6	2. Xây dựng các tiêu chí lựa chọn thuốc để tư vấn cho Hội đồng Thuốc và Điều trị của cơ sở khám bệnh, chữa bệnh;	75,8%	75,8%	81,8%
7	7. Báo cáo đột xuất về nguy cơ tổn hại tới sức khỏe của người bệnh liên quan đến việc sử dụng thuốc hoặc các trường hợp sử dụng thuốc chưa phù hợp tại cơ sở khám bệnh, chữa bệnh cho người đứng đầu cơ sở khám bệnh, chữa bệnh	75,0%	78,1%	78,1%
8	9. Hướng dẫn sử dụng thuốc cho điều dưỡng viên, hộ sinh viên	69,7%	72,7%	72,7%
9	3. Tư vấn về sử dụng thuốc cho người kê đơn và kiểm tra kiểm soát quá trình kê đơn thuốc, thẩm định y lệnh nhằm phát hiện và ngăn ngừa các sai sót, tổng hợp và phân tích nguyên nhân sai sót để đề xuất giải pháp khắc phục, cải thiện chất lượng kê đơn	65,6%	65,6%	68,8%

TT	Nhiệm vụ/hoạt động	2021	2022	2024
10	4. Cập nhật thông tin của thuốc và sử dụng thuốc cho người sử dụng thuốc và cộng đồng	65,6%	65,6%	65,6%

Các chức năng nhiệm vụ chưa được triển khai nhiệm vụ theo tuyến từ Trung ương đến địa phương được thể hiện trong bảng 4.

Bảng 4. Các chức năng nhiệm vụ chưa được triển khai nhiệm vụ theo tuyến

Nhiệm vụ/hoạt động	Năm thực hiện		
Tuyến huyện	2021	2022	2024
1. Tham gia nghiên cứu thử nghiệm lâm sàng, thử nghiệm tương đương sinh học của thuốc tại cơ sở khám bệnh, chữa bệnh và các nghiên cứu khoa học khác về sử dụng thuốc hợp lý, an toàn và hiệu quả	85,9%	85,2%	86,2%
2. Phân tích, đánh giá hiệu quả sử dụng thuốc thông qua việc đánh giá sự phù hợp của hướng dẫn điều trị và danh mục thuốc tại cơ sở khám bệnh, chữa bệnh với chỉ định của thuốc cung ứng cho các khoa lâm sàng của cơ sở	42,0%	41,4%	40,8%
3. Tham gia trực tiếp vào quá trình điều trị và giám sát việc tuân thủ quy trình sử dụng thuốc đã được Hội đồng Thuốc và Điều trị hoặc lãnh đạo phê duyệt	41,5%	40,4%	39,3%
4. Xây dựng kế hoạch phân tích, đánh giá hiệu quả sử dụng thuốc định kỳ 6 tháng, hàng năm, xu hướng và kế hoạch sử dụng thuốc của năm tiếp theo của cơ sở khám bệnh, chữa bệnh;	41,4%	40,6%	39,4%
5. Khai thác thông tin của người bệnh, bao gồm cả khai thác thông tin trên bệnh án, tiến hành phỏng vấn trực tiếp người bệnh	39,0%	37,6%	36,5%
6. Phối hợp với Hội đồng Thuốc và Điều trị xây dựng quy trình giám sát sử dụng thuốc có khoảng điều trị hẹp, nhiều tác dụng phụ nghiêm trọng, thuốc cần pha để sử dụng qua đường tiêm truyền hoặc sử dụng cho các đối tượng bệnh nhân cần theo dõi hoặc thuốc có điều kiện bảo quản đặc biệt theo yêu cầu của công tác điều trị;	34,1%	31,8%	30,7%
7. Phân tích, đánh giá về an toàn, hiệu quả trên cơ sở bằng chứng về chi phí - hiệu quả, chi phí - lợi ích, nguy cơ - lợi ích trong việc sử dụng thuốc để tư vấn, cung cấp thông tin trong việc xây dựng danh mục thuốc của cơ sở khám bệnh, chữa bệnh bảo đảm hợp lý, an toàn và hiệu quả	33,7%	33,2%	32,2%
8. Tham gia hội chẩn hoặc các hội đồng chẩn đoán chuyên môn liên quan đến lựa chọn thuốc trong điều trị	33,5%	32,9%	32,4%
9. Xem xét các thuốc được kê đơn cho người bệnh trong quá trình đi buồng bệnh hoặc xem xét y lệnh trong hồ sơ bệnh án, đơn thuốc	29,7%	28,5%	27,9%
10. Tham gia phân tích sử dụng thuốc (bình ca lâm sàng) trong các trường hợp người bệnh nhiễm vi sinh vật kháng thuốc, người bệnh phải sử dụng nhiều thuốc phức tạp hoặc theo yêu cầu của người đứng đầu cơ sở khám bệnh, chữa bệnh;	24,5%	23,5%	22,8%
Tuyến tỉnh	2021	2022	2024

1. Tham gia nghiên cứu thử nghiệm lâm sàng, thử nghiệm tương đương sinh học của thuốc tại cơ sở khám bệnh, chữa bệnh và các nghiên cứu khoa học khác về sử dụng thuốc hợp lý, an toàn và hiệu quả	74,2%	75,9%	74,7%
2. Phân tích, đánh giá hiệu quả sử dụng thuốc thông qua việc đánh giá sự phù hợp của hướng dẫn điều trị và danh mục thuốc tại cơ sở khám bệnh, chữa bệnh với chỉ định của thuốc cung ứng cho các khoa lâm sàng của cơ sở	37,0%	36,9%	35,9%
3. Xây dựng kế hoạch phân tích, đánh giá hiệu quả sử dụng thuốc định kỳ 6 tháng, hàng năm, xu hướng và kế hoạch sử dụng thuốc của năm tiếp theo của cơ sở khám bệnh, chữa bệnh;	32,8%	32,5%	31,1%
4. Phân tích, đánh giá về an toàn, hiệu quả trên cơ sở bằng chứng về chi phí - hiệu quả, chi phí - lợi ích, nguy cơ - lợi ích trong việc sử dụng thuốc để tư vấn, cung cấp thông tin trong việc xây dựng danh mục thuốc của cơ sở khám bệnh, chữa bệnh bảo đảm hợp lý, an toàn và hiệu quả	32,1%	31,7%	30,2%
5. Khai thác thông tin của người bệnh, bao gồm cả khai thác thông tin trên bệnh án, tiến hành phỏng vấn trực tiếp người bệnh	29,6%	27,9%	26,4%
6. Tham gia trực tiếp vào quá trình điều trị và giám sát việc tuân thủ quy trình sử dụng thuốc đã được Hội đồng Thuốc và Điều trị hoặc lãnh đạo phê duyệt	28,2%	26,8%	25,5%
7. Tham gia hội chẩn hoặc các hội đồng chẩn đoán chuyên môn liên quan đến lựa chọn thuốc trong điều trị	24,3%	22,4%	21,1%
8. Phối hợp với Hội đồng Thuốc và Điều trị xây dựng quy trình giám sát sử dụng thuốc có khoảng điều trị hẹp, nhiều tác dụng phụ nghiêm trọng, thuốc cần pha để sử dụng qua đường tiêm truyền hoặc sử dụng cho các đối tượng bệnh nhân cần theo dõi hoặc thuốc có điều kiện bảo quản đặc biệt theo yêu cầu của công tác điều trị;	20,9%	21,9%	21,3%
9. Xem xét các thuốc được kê đơn cho người bệnh trong quá trình đi buồng bệnh hoặc xem xét y lệnh trong hồ sơ bệnh án, đơn thuốc	20,2%	20,1%	18,3%
10. Báo cáo đột xuất về nguy cơ tổn hại tới sức khỏe của người bệnh liên quan đến việc sử dụng thuốc hoặc các trường hợp sử dụng thuốc chưa phù hợp tại cơ sở khám bệnh, chữa bệnh cho người đứng đầu cơ sở khám bệnh, chữa bệnh	15,9%	15,7%	15,2%
Tuyển TW	2021	2022	2024
1. Tham gia nghiên cứu thử nghiệm lâm sàng, thử nghiệm tương đương sinh học của thuốc tại cơ sở khám bệnh, chữa bệnh và các nghiên cứu khoa học khác về sử dụng thuốc hợp lý, an toàn và hiệu quả	43,3%	43,3%	43,3%
2. Phân tích, đánh giá về an toàn, hiệu quả trên cơ sở bằng chứng về chi phí - hiệu quả, chi phí - lợi ích, nguy cơ - lợi ích trong việc sử dụng thuốc để tư vấn, cung cấp thông tin trong việc xây dựng danh mục thuốc của cơ sở khám bệnh, chữa bệnh bảo đảm hợp lý, an toàn và hiệu quả	30,3%	30,3%	27,3%

3. Tham gia trực tiếp vào quá trình điều trị và giám sát việc tuân thủ quy trình sử dụng thuốc đã được Hội đồng Thuốc và Điều trị hoặc lãnh đạo phê duyệt	25,0%	25,0%	25,0%
4. Phối hợp với Hội đồng Thuốc và Điều trị xây dựng quy trình giám sát sử dụng thuốc có khoảng điều trị hẹp, nhiều tác dụng phụ nghiêm trọng, thuốc cần pha để sử dụng qua đường tiêm truyền hoặc sử dụng cho các đối tượng bệnh nhân cần theo dõi hoặc thuốc có điều kiện bảo quản đặc biệt theo yêu cầu của công tác điều trị;	15,6%	15,6%	12,5%
5. Cập nhật thông tin của thuốc và sử dụng thuốc cho người sử dụng thuốc và cộng đồng;	12,5%	12,5%	12,5%
6. Xây dựng kế hoạch phân tích, đánh giá hiệu quả sử dụng thuốc định kỳ 6 tháng, hàng năm, xu hướng và kế hoạch sử dụng thuốc của năm tiếp theo của cơ sở khám bệnh, chữa bệnh;	12,5%	12,5%	12,5%
7. Phân tích, đánh giá hiệu quả sử dụng thuốc thông qua việc đánh giá sự phù hợp của hướng dẫn điều trị và danh mục thuốc tại cơ sở khám bệnh, chữa bệnh với chỉ định của thuốc cung ứng cho các khoa lâm sàng của cơ sở	12,5%	12,5%	9,7%
8. Khai thác thông tin của người bệnh, bao gồm cả khai thác thông tin trên bệnh án, tiến hành phỏng vấn trực tiếp người bệnh	12,1%	12,1%	12,1%
9. Xem xét các thuốc được kê đơn cho người bệnh trong quá trình đi buồng bệnh hoặc xem xét y lệnh trong hồ sơ bệnh án, đơn thuốc	12,1%	9,1%	9,1%
10. Tham gia hội chẩn hoặc các hội đồng chẩn đoán chuyên môn liên quan đến lựa chọn thuốc trong điều trị	6,3%	6,3%	6,3%

Nhận xét: chức năng nhiệm vụ chưa được triển khai nhiệm vụ theo tuyến ở nội dung: Tham gia nghiên cứu thử nghiệm lâm sàng, thử nghiệm tương đương sinh học của thuốc tại cơ sở khám bệnh, chữa bệnh và các nghiên cứu khoa học khác về sử dụng thuốc hợp lý, an toàn và hiệu quả tại các tuyến từ Trung ương đến địa phương là cao nhất chiếm từ 43-83%.

3. Thực trạng nhân lực được làm công tác lâm sàng tại các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh

Thực trạng nhân lực được lâm sàng tại các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh từ năm 2021-2024 được thống kê tại bảng 5.

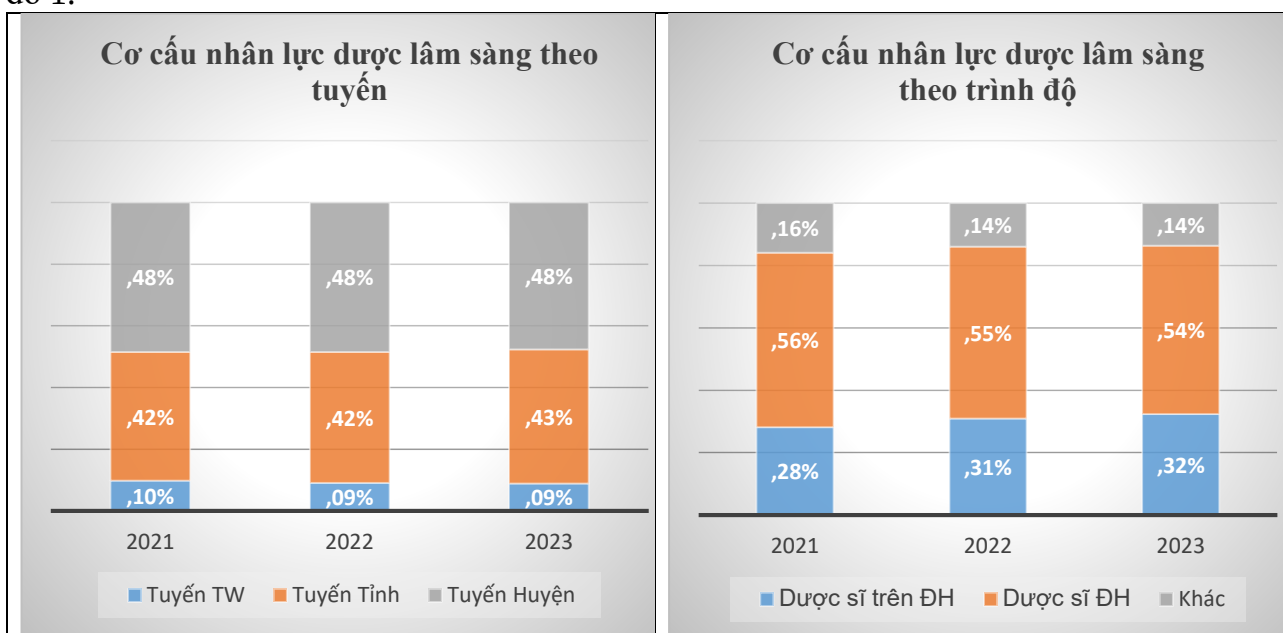
Bảng 5. Thực trạng nhân lực được lâm sàng tại các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh

Chỉ số	2021	2022	2024
Tổng số nhân lực được	63.204	70.285	79.157
Tổng số nhân lực được làm công tác DLS	3.298	3.511	3.855
Tỷ lệ nhân lực được làm công tác DLS	5,2%	5,0%	4,9%
Tổng số dược sĩ đại học (trình độ đại học trở lên)	20.440	26.195	31.552
Tổng số dược sĩ đại học làm công tác dược lâm sàng (trình độ đại học trở lên)	2.773	3.021	3.329

Tỷ lệ nhân lực được làm công tác DLS	13,6%	11,5%	10,6%
Tỷ lệ nhân lực được làm công tác DLS khu vực ngoài công lập/Tổng số nhân lực DLS	13,5%	13,4%	14,0%
Tổng số nhân lực được lâm sàng chuyên trách	948	1030	1178
Tỷ lệ nhân lực DLS chuyên trách/Tổng số nhân lực được làm công tác lâm sàng	28,7%	29,3%	30,6%

Nhận xét: Thực trạng nhân lực được lâm sàng tại các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh là rất thấp (5,0%) so với chỉ tiêu đề ra đến năm 2030 là 20%.

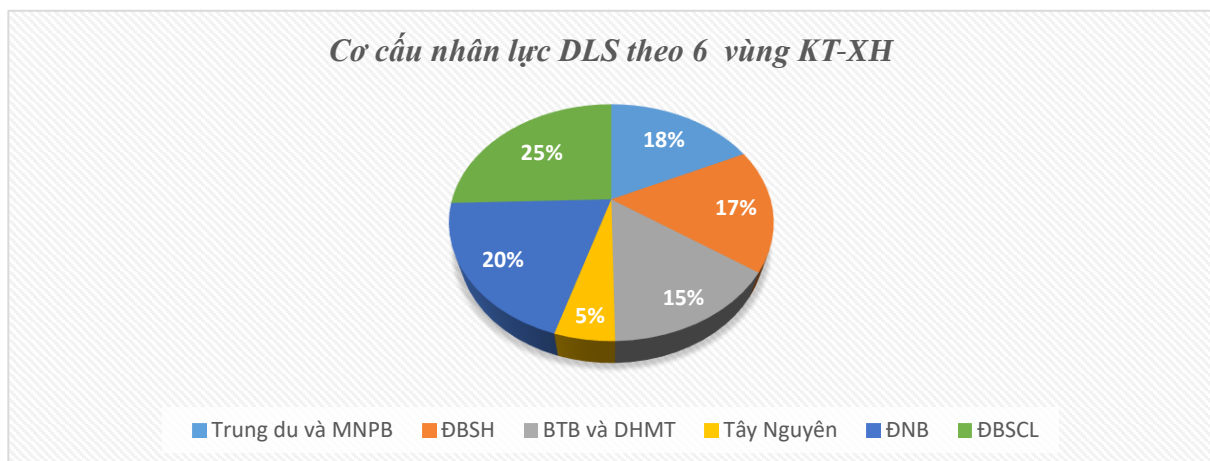
Cơ cấu nhân lực được lâm sàng theo tuyến và theo trình độ được trình bày tại biểu đồ 1.

Biểu đồ 1. Cơ cấu nhân lực được lâm sàng theo tuyến và theo trình độ

Nhận xét: Cơ cấu nhân lực được lâm sàng không bao gồm trình độ đại học trở lên (trình độ khác) chiếm tỷ lệ tương đương với hai trình độ đại học và sau đại học.

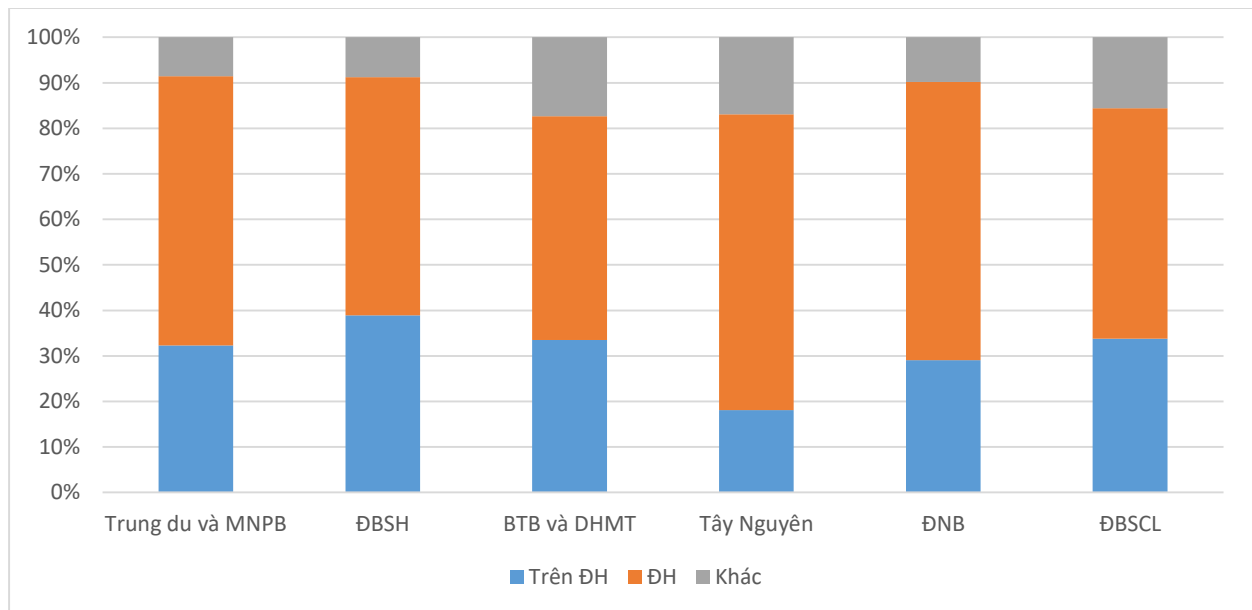
Phân bổ nhân lực được lâm sàng theo 6 vùng KT-XH được thể hiện trong biểu đồ 2.

Biểu đồ 2. Phân bổ nhân lực được lâm sàng theo 6 vùng KT-XH

Nhận xét: Phân bố nhân lực được lâm sàng có tỷ lệ cao nhất là vùng đồng bằng Sông Cửu Long và thấp nhất ở vùng Tây Nguyên.

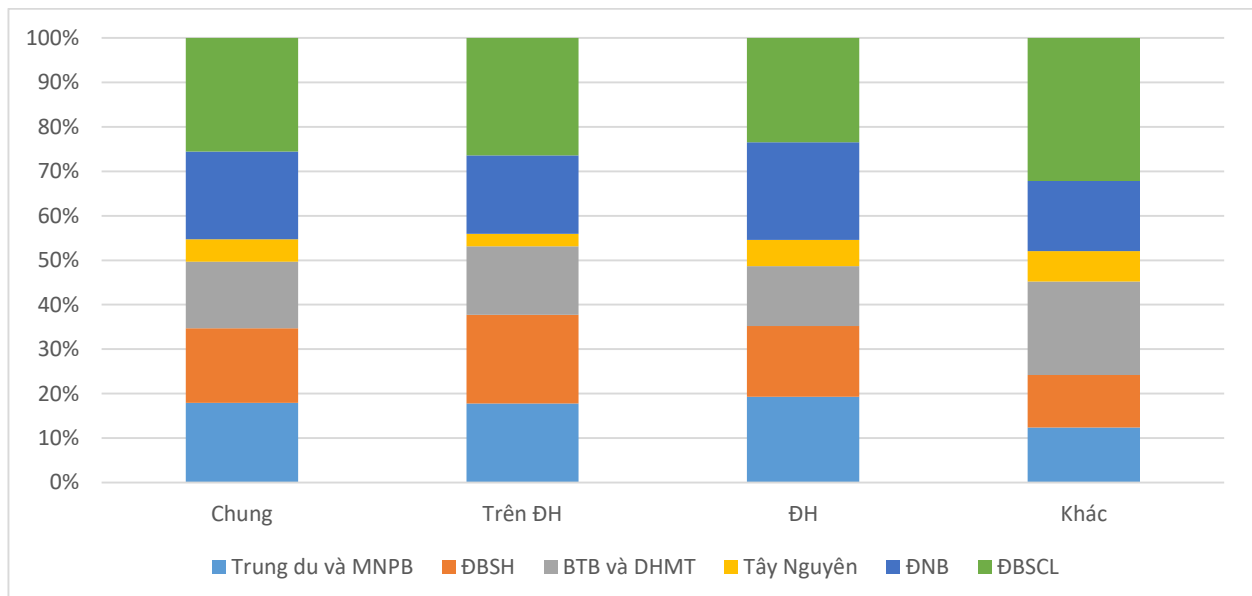
Cơ cấu nhân lực DLS theo 6 vùng KT-XH được thể hiện trong biểu đồ 3.

Biểu đồ 3. Cơ cấu nhân lực DLS theo 6 vùng KT-XH

Nhận xét: Cơ cấu nhân lực DLS theo 6 vùng KT-XH ở trình độ đại học là cao nhất, chiếm trên 60%.

Phân bố trình độ nhân lực DLS theo 6 vùng KT-XH được thống kê và trình bày tại biểu đồ 4.

Biểu đồ 4. Phân bố trình độ nhân lực DLS theo 6 vùng KT-XH

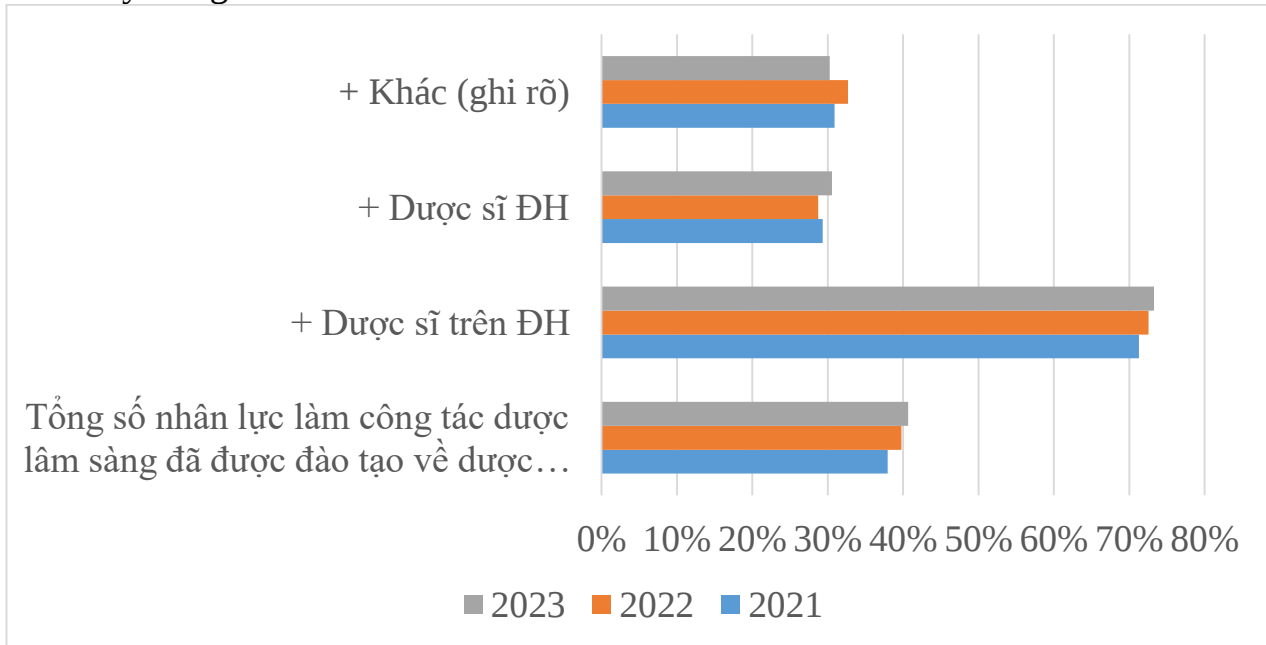
Tỷ lệ người làm công tác DLS có đào tạo định hướng DLS/tổng số người làm công tác DSL được trình bày tại bảng 6.

Bảng 6. Tỷ lệ người làm công tác DLS có đào tạo định hướng DLS/tổng số người làm công tác DSL

TT	Tuyến	Tổng số người làm công tác DLS			Tỷ lệ DS làm công tác DLS có đào tạo định hướng DSL					
		2021	2022	2024	2021		2022		2024	
					SL	%	SL	%	SL	%
1	Trung ương	312	308	328	108	35%	121	39%	130	40%
2	Tỉnh	1471	1658	1801	387	26%	475	29%	576	32%
3	Huyện	1251	1364	1536	272	22 %	346	25%	406	26%
4	Tư nhân	404	453	520	82	20%	98	22%	125	24%

Nhận xét: Tỷ lệ người làm công tác DLS có đào tạo định hướng DLS/tổng số người làm công tác DSL ở tuyến Trung ương là cao nhất trên 35%.

Thống kê Tỷ lệ nhân lực được lâm sàng theo trình độ được đào tạo về DLS được trình bày trong biểu đồ 5

Biểu đồ 5. Tỷ lệ nhân lực được lâm sàng theo trình độ được đào tạo về DLS

Tỷ lệ người làm công tác DLS/100 giường bệnh được thể hiện trong bảng 7

Bảng 7. Tỷ lệ người làm công tác DLS/100 giường bệnh

TT	Tuyến	Người làm công tác DLS/100 giường bệnh		
		2021	2022	2024
1	Trung ương	0,24	0,24	0,28
2	Tỉnh	0,32	0,35	0,39
3	Huyện	0,26	0,27	0,31
4	Tư nhân	0,87	0,93	1,02
5	Toàn quốc	0,33	0,36	0,50

Tỷ lệ người làm công tác DLS/100 giường bệnh ở khối tư nhân là cao nhất (1,02% năm 2024). Trong khi đó tuyến Trung ương là thấp nhất (0,28%).

Tỷ lệ người làm công tác DLS/1000 đơn thuốc được thể hiện trong bảng 8.

Bảng 8. Tỷ lệ người làm công tác DLS/1000 đơn thuốc

TT	Tuyến	Người làm công tác DLS/1000 đơn thuốc		
		2021	2022	2024
1	Trung ương	0,023	0,016	0,015
2	Tỉnh	0,021	0,018	0,018
3	Huyện	0,007	0,007	0,007
4	Tư nhân	0,023	0,018	0,018
5	Toàn quốc	0,014	0,013	0,013

Nhận xét: Hiện tại, tỷ lệ người làm công tác DLS/1000 đơn thuốc trên toàn quốc là rất thấp (0,013%).

III. THỰC TRẠNG ĐÀO TẠO DƯỢC SĨ LÀM CÔNG TÁC DƯỢC LÂM SÀNG

1. Phân bố các cơ sở đào tạo dược và DLS theo 6 vùng KT-XH

Thống kê phân bố các cơ sở đào tạo dược và DLS theo 6 vùng KT-XH được trình bày trong bảng 9.

Bảng 9. Thực trạng phân bố các cơ sở đào tạo dược và DLS theo 6 vùng KT-XH

TT	Vùng Kinh tế-xã hội	2021		2022		2024	
		Cơ sở đào tạo Dược đại học	Cơ sở có đào tạo DLS	Cơ sở đào tạo Dược đại học	Cơ sở có đào tạo DLS	Cơ sở đào tạo Dược đại học	Cơ sở có đào tạo DLS
1	Trung du và miền núi phía bắc	2	1	2	1	2	1
2	Đồng bằng sông Hồng	11	2	11	3	15	5
3	Bắc Trung Bộ và Duyên hải miền trung	6	1	6	1	6	1
4	Tây Nguyên	2	0	2	0	2	0
5	Đông Nam Bộ	12	5	13	6	14	4
6	Đồng bằng Sông Cửu Long	6	4	6	4	6	5
Tổng		39	13	40	15	45	16

2. Đào tạo dược và dược lâm sàng tại các cơ sở đại học

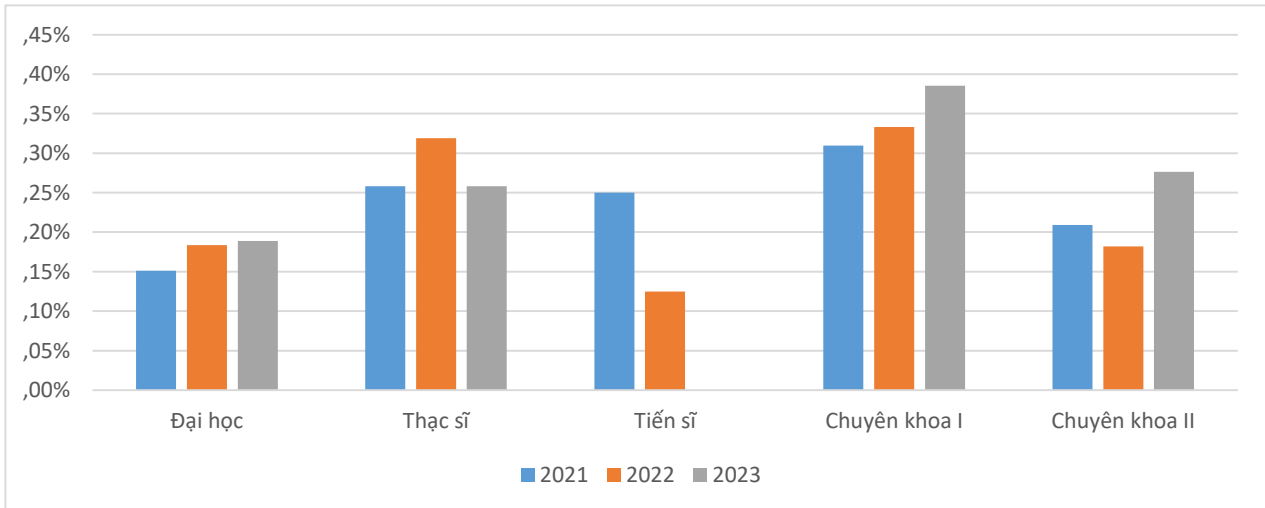
Đào tạo dược và dược lâm sàng tại các cơ sở đại học bao gồm các trình độ đại học, Dược sĩ đại học đào tạo định hướng DL-DLS, Thạc sĩ dược chuyên ngành dược lý DLS, Tiến sĩ chuyên ngành dược lý DLS, Chuyên khoa cấp I chuyên khoa cấp II chuyên ngành dược lý DLS được thể hiện tại bảng 10.

Bảng 10. Thực trạng đào tạo dược và dược lâm sàng tại các cơ sở đại học

Ngành đào tạo	Năm 2021			Năm 2022			Năm 2024		
	Chỉ tiêu	Nhập học	%	Chỉ tiêu	Nhập học	%	Chỉ tiêu	Nhập học	%
Dược sĩ đại học	9214	8145	88,4%	10938	8801	80,5%	12592	9767	77,6%
Dược sĩ đại học đào tạo định hướng DL-DLS	300	211	70,3%	450	328	72,9%	810	231	28,5%
Thạc sĩ dược chuyên ngành dược lý DLS	167	119	71,3%	397	178	44,8%	348	234	67,2%
Tiến sĩ chuyên ngành dược lý DLS	7	4	57,1%	10	3	30,0%	10	5	50,0%
CKI DLS	419	172	41,1%	435	108	24,8%	289	92	31,8%
CKII DLS	32	19	59,4%	25	12	48,0%	58	27	46,6%

Nhận xét: Về chỉ tiêu đào tạo chuyên ngành dược lâm sàng trình độ chuyên môn cán bộ làm công tác dược lâm sàng tập chung ở trình độ chuyên khoa cấp I là cao nhất. Tuy nhiên tỷ lệ nhập học (số người có nhu cầu đi học so với chỉ tiêu được giao mới chiếm 31,8% năm 2023).

Tỷ trọng sinh viên tốt nghiệp được đào tạo chuyên ngành về DLS/sinh viên tốt nghiệp chuyên ngành dược chung được thể hiện trong biểu đồ 11.

Biểu đồ 6. Tỷ trọng sinh viên tốt nghiệp được đào tạo chuyên ngành về DLS/sinh viên tốt nghiệp chuyên ngành dược chung

Nhận xét: Tỷ trọng sinh viên tốt nghiệp được đào tạo chuyên ngành về DLS/sinh viên tốt nghiệp chuyên ngành dược chung tập chung chủ yếu vào trình độ đào tạo chuyên khoa cấp I và thạc sĩ.

IV. QUẢN LÝ VÀ SỬ DỤNG NHÂN LỰC DƯỢC SĨ LÀM CÔNG TÁC DƯỢC LÂM SÀNG

1. Một số khó khăn, tồn tại trong công tác đào tạo nhân lực dược sĩ làm công tác dược lâm sàng

- Công tác Dược lâm sàng triển khai tại khoa lâm sàng chưa được thường xuyên, vẫn còn ở mức độ giám sát kê đơn thuốc ngoại trú. Một số nhiệm vụ được nêu trong Nghị định số 131/NĐ-CP đều đã được Bệnh viện/TTYT triển khai thực hiện nhưng chưa được duy trì một cách thường xuyên, liên tục (tư vấn sử dụng thuốc, đi buồng, tham gia bình bệnh án...). Việc thực hiện còn gián đoạn, chưa được tập trung và đạt hiệu quả chưa cao.

- Một số hoạt động gần như chưa được thực hiện như phân tích, đánh giá hiệu quả sử dụng thuốc thông qua việc đánh giá sự phù hợp của hướng dẫn điều trị và danh mục thuốc tại cơ sở khám bệnh, chữa bệnh với chỉ định của thuốc cung ứng cho các khoa lâm sàng của cơ sở; Chưa tham gia nghiên cứu thử nghiệm lâm sàng, thử nghiệm tương đương sinh học của thuốc tại cơ sở khám bệnh, chữa bệnh và các nghiên cứu khoa học khác về sử dụng thuốc hợp lý, an toàn và hiệu quả. Chưa thực hiện cung cấp đầy đủ, chính xác các thông tin liên quan đến tác dụng phụ, phản ứng có hại biết trước của thuốc cho người mua thuốc, người sử dụng thuốc một cách thường xuyên.

- Chưa có đủ nguồn nhân lực để thực hiện được các nội dung chuyên sâu về dược lâm sàng; Nhân lực tại Khoa Dược đang thực hiện chủ yếu công tác đấu thầu, mua sắm, bảo quản và cấp phát, chưa có đủ thời gian để làm công tác dược lâm sàng đồng bộ và chuyên sâu.

- Chưa có các nhiều Chương trình đào tạo liên tục cho dược sĩ làm công tác dược lâm sàng (Đặc biệt ở miền núi, vùng sâu, vùng xa, vùng kinh tế-xã hội khó khăn)

- Chưa có nhiều cơ sở thực hành 24 tháng dành cho dược sĩ làm công tác dược lâm sàng để đủ điều kiện xin cấp chứng chỉ hành nghề dược với phạm vi dược lâm sàng (Đặc biệt ở miền núi, vùng sâu, vùng xa, vùng kinh tế-xã hội khó khăn)

- Đào tạo dược lâm sàng về kiến thức, kỹ năng, thái độ: Thiếu đào tạo về kiến thức thực hành dược lâm sàng do đào tạo chủ yếu về lý thuyết, mang tính hàn lâm nhiều, có những cập nhật kiến thức dần trải, chưa chuyên sâu. Thiếu đào tạo kỹ năng gắn với thực hành dược lâm sàng đòi hỏi hoạt động thường xuyên, liên tục

2. Một số khó khăn, tồn tại trong quản lý và sử dụng nhân lực dược sĩ làm công tác dược lâm sàng

2.1. Chính sách về quản lý biên chế của đơn vị sự nghiệp công lập

- Chính sách tinh giản biên chế được cho rằng cũng đã có tác động lớn tới sự phát triển nhân lực y tế nói chung và nhân lực làm công tác dược lâm sàng nói riêng. Thực hiện Nghị định số 108/2014/NĐ-CP ngày 0/11/2014 của Chính phủ về chính sách tinh giản biên chế, các đơn vị sự nghiệp y tế đã phải thực hiện việc tinh giản biên chế, cắt giảm số người làm việc. Việc cắt giảm số người làm việc khiến cho việc tuyển dụng thêm các dược sĩ về làm việc của các đơn vị khó khăn hơn rất nhiều. Các năm sau đó chính sách này càng được thắt chặt hơn thông qua các Nghị định số 113/2018/NĐ-CP ngày 31/8/2018 của Chính phủ sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 108/2014/NĐ-CP ngày 20/11/2014; Nghị định số 143/2020/NĐ-CP ngày

10/12/2020 sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 108/20214/NĐ-CP ngày 20/11/2014; Nghị định số 106/2020/NĐ-CP về vị trí việc làm và số lượng người làm việc trong đơn vị sự nghiệp công lập; Nghị định số 120/2020/NĐ-CP quy định về thành lập, tổ chức lại, giải thể đơn vị sự nghiệp công lập. Các chính sách này được cho rằng khiến các đơn vị chưa tự chủ 100% rất khó khăn trong giải bài toán mở rộng dịch vụ trong điều kiện bị hạn chế về số người làm việc.

2.2. Chính sách về cơ chế tự chủ của đơn vị sự nghiệp công

- Cơ chế tự chủ của đơn vị sự nghiệp công là các quy định về quyền tự chủ, tự chịu trách nhiệm trong việc thực hiện nhiệm vụ, tổ chức bộ máy, nhân sự và tài chính của đơn vị sự nghiệp công. Giai đoạn 2013 - 2020, cơ chế tự chủ được thực hiện theo Nghị định số 85/2012/NĐ-CP về cơ chế hoạt động, tài chính đối với đơn vị sự nghiệp y tế công lập và giá dịch vụ khám, chữa bệnh của cơ sở khám, chữa bệnh công lập; Thông tư liên tịch 13/2004/TTLT-BTC-BYT-BNV hướng dẫn chế độ quản lý tài chính đối với các đơn vị sự nghiệp có thu hoạt động trong lĩnh vực y tế công lập do Bộ Tài chính - Bộ Y tế - Bộ Nội vụ ban hành; Nghị định số 16/2015/NĐ-CP Quy định cơ chế tự chủ của đơn vị sự nghiệp công lập. Chính sách về cơ chế tự chủ của đơn vị sự nghiệp công đã buộc cho các đơn vị vừa phải quản lý chi tiêu tiết kiệm hơn, vừa phải tăng nguồn thu để cải thiện và nâng cao đời sống cho cán bộ y tế trong đơn vị. Cơ chế này buộc đơn vị cần phải giải được bài toán sử dụng nhân lực hiệu quả hơn với số người làm việc được giao, trong đó giải pháp nâng cao năng lực của lực lượng hiện có và bổ sung các cán bộ có trình độ, năng lực cao để mở rộng dịch vụ là tất yếu. Do đó, các đơn vị đã dành số người làm việc được giao để ưu tiên tuyển dụng nhân lực phục vụ mở rộng dịch vụ, trong đó chủ yếu là bác sĩ và kỹ thuật y. Số liệu thống kê giai đoạn 2012 - 2020 cũng cho thấy tỷ lệ bác sĩ và kỹ thuật y là 2 nhóm nhân lực tăng lên trong cơ cấu của nhân lực y tế và tăng cao hơn tuyển dưới, đặc biệt là tuyển huyện. Như vậy, nhân lực cho công tác được lâm sàng đã gặp khó khăn và khó có thể nâng được chỉ số được sĩ/bác sĩ trong bối cảnh này. Mặt khác, cơ chế tự chủ đã khiến các đơn vị sự nghiệp y tế công lập cạnh tranh lẫn nhau trong cung cấp dịch vụ, đặc biệt là trong lĩnh vực khám, chữa bệnh. Trong đó, lợi thế nghiêng về các đơn vị thuận lợi trong cung cấp dịch vụ và có nguồn thu cao, do đó thu hút nhân lực trình độ cao tốt hơn các đơn vị khác. Các đơn vị có nguồn thu kém có nguy cơ cao bị hút mất nhân lực trình độ cao. Kết quả nghiên cứu cho thấy cơ chế này đã buộc các đơn vị coi việc tuyển dụng nhân sự mới, việc gửi cán bộ đi đào tạo để mở rộng dịch vụ như một bài toán đầu tư trong điều kiện về nguồn lực hạn hẹp, khó có điều kiện mở rộng và đào tạo ở mức nào đủ để mở rộng dịch vụ và không bị mất nhân lực sau đào tạo.

- Cơ chế tự chủ đối với các trường cũng ảnh hưởng bất lợi tới sự phát triển nhân lực y tế. Năm 2014, Chính phủ ban hành Nghị định số 77/NQ-CP ngày 24/10/2014 của Chính phủ về thí điểm đổi mới cơ chế hoạt động đối với các cơ sở giáo dục đại học công lập giai đoạn 2014 - 2017. Nghị quyết 77/NQ-CP có nhiều điểm đột phá so với luật lệ hiện hành. Các trường thực hiện thí điểm tự chủ đã được giao nhiều quyền hơn để thực hiện nhiệm vụ đào tạo, nghiên cứu khoa học, tổ chức bộ máy, nhân sự và tài chính. Có 23 trường đã được thí điểm theo cơ chế của Nghị

quyết. Tuy nhiên, nhiều ý kiến cho rằng hành lang pháp lý cho việc thực thi quyền tự chủ của các cơ sở giáo dục đại học chưa đồng bộ và còn có nhiều bất cập khiến các trường vẫn chưa có điều kiện để thực thi đầy đủ quyền tự chủ. Trong đó, bất cập nhất là sự chồng chéo, thiếu đồng bộ trong hệ thống văn bản pháp luật. Trường đại học nói chung vận hành theo quy định Luật Giáo dục đại học (đã được sửa đổi) vì đây là luật chuyên ngành nhưng vẫn chịu sự tác động và ràng buộc của một số luật khác như Luật Khoa học và Công nghệ, Luật Đầu thầu, Luật Đầu tư công, Luật Xây dựng, Luật Đất đai, Luật Bảo hiểm xã hội, Luật Viên chức và các luật về thuế, tài chính.

- Một số chính sách đào tạo của Bộ Giáo dục và Đào tạo và Bộ Y tế đã tác động lớn tới việc thực hiện Đề án. Trong đó, trước hết là các chính sách về đào tạo liên thông của Bộ Giáo dục và Đào tạo. Theo Thông tư 08 /2015/TT- BGDĐT sửa đổi, bổ sung một số điều của quy định đào tạo liên thông trình độ cao đẳng, đại học ban hành kèm theo Thông tư số 55/2012/TT- BGDĐT ngày 25 tháng 12 năm 2012 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo quy định: Chỉ tiêu tuyển sinh liên thông chính quy nằm trong tổng chỉ tiêu tuyển sinh hệ chính quy của cơ sở giáo dục đại học; chỉ tiêu tuyển sinh liên thông vừa làm vừa học nằm trong tổng chỉ tiêu tuyển sinh vừa làm vừa học của cơ sở giáo dục đại học. Chỉ tiêu tuyển sinh và thực hiện chỉ tiêu tuyển sinh liên thông chính quy được xác định hằng năm cho từng ngành đào tạo, không vượt quá 15% chỉ tiêu chính quy của ngành đối với các ngành về khoa học sức khỏe và không vượt quá 20% chỉ tiêu chính quy của ngành đối với các ngành khác. Việc đào tạo nhân lực cho các chuyên ngành khó tuyển đã có chính sách khuyến khích cũng không có quy định khác. Điều này khiến các trường không mặn mà với việc đào tạo liên thông cho các chuyên ngành gặp khó khăn. Hiện tại chưa có mã ngành đại học ngành được chuyên ngành Dược lâm sàng.

- Chính sách về mức thu học phí cũng có những tác động tiêu cực trong đào tạo nhân lực cho các chuyên ngành được nhà nước khuyến khích. Trong đó, một số trường đã thực hiện tự chủ hoàn toàn đã xác định mức học phí riêng theo quy định, nhưng việc đào tạo nhân lực theo các chính sách khuyến khích của nhà nước lại chỉ tính mức học phí theo cơ chế của các trường chưa tự chủ. Do đó, có một khoảng chênh đáng kể giữa 2 mức học phí nhà trường phải chịu thiệt khi đào tạo theo chính sách của nhà nước.

- Chính sách về việc không thực hiện đào tạo định hướng chuyên khoa (Công văn 3928/BYT-K2ĐT ngày 09/7/2019 về việc không thực hiện đào tạo định hướng chuyên khoa) đã khiến cho các dược sĩ được tuyển dụng về không có điều kiện đào tạo các kiến thức cơ bản về chuyên ngành nên làm giảm nhiệt huyết và năng lực làm việc trong công tác chuyên môn. Điều này được cho rằng đã làm giảm đi sức hút về chuyên môn của chuyên ngành dược lâm sàng. Các chính sách về đào tạo sau đại học trong khối ngành sức khỏe chưa được thống nhất giữa Bộ Y tế và Bộ Giáo dục và Đào tạo như thống nhất về mã ngành và tên danh mục chuyên ngành đào tạo. Chính sách chuyển đổi tương đương giữa bằng chuyên khoa cấp 1 và bằng thạc sĩ được đánh giá là phức tạp và chưa sát với chương trình đào tạo và công tác đào tạo trên thực tế, gây khó khăn cho cán bộ y tế.

2.3. Về chế độ lương, phụ cấp và thu nhập tăng thêm

- Nguồn thu nhập từ công việc chuyên môn của cán bộ y tế trong các cơ sở y tế công lập đến từ 3 nguồn chính: i) Thu nhập từ lương và phụ cấp; ii) Thu nhập tăng thêm từ tiết kiệm chi và nguồn thu dịch vụ của đơn vị; iii) Thu nhập từ công việc làm thêm ngoài giờ. Trong đó, chế độ lương và phụ cấp khá tương đồng giữa các lĩnh vực nhưng bất lợi đối với các khu vực có thu nhập tăng thêm thấp là được sĩ trong Đề án được đánh giá là các đơn vị khó khăn trong mở rộng dịch vụ nên thu nhập tăng thêm từ đơn vị rất hạn chế. Vì vậy, nếu chính sách về tiền lương, phụ cấp đối với các được sĩ đặc biệt là được sĩ làm công tác được lâm sàng không được cải thiện để rút ngắn khoảng cách trong thu nhập của cán bộ y tế ở các chuyên ngành khác thì thu nhập là hạn chế lớn trong thu hút và duy trì các được sĩ làm công tác được lâm sàng.

- Mặt khác, chế độ phụ cấp ưu đãi nghề theo Nghị định số 56/2011/NĐ-CP quy định chế độ phụ cấp ưu đãi theo nghề đối với công chức, viên chức công tác tại cơ sở y tế công lập cũng được cho rằng chưa hợp lý ở nội dung không cho các đối tượng hưởng nếu đi học trên 3 tháng. Các ý kiến cho rằng các được sĩ đi học phải học tập tại môi trường bệnh viện, các Labo là chính, do đó họ không thoát ly môi trường độc hại khi đi học như những ngành khác. Vì vậy họ được hưởng chế độ phụ cấp ưu đãi nghề khi đi học là phù hợp với thực tế. Mặt khác, chế độ phụ cấp ưu đãi nghề chiếm tỷ trọng đáng kể trong thu nhập của cán bộ y tế, do đó cho cán bộ y tế được hưởng chế độ này khi đi học trên 3 tháng sẽ khuyến khích rất lớn tới tinh thần học tập nâng cao trình độ của họ, đặc biệt các khu vực khó tuyển nhân lực trình độ cao.

2.4. Về củng cố hệ thống y tế các tuyến

- Tại tuyến tỉnh, thực hiện Nghị định số 24/2014/NĐ-CP ngày 04/04/2014 của Chính phủ Quy định tổ chức các cơ quan chuyên môn thuộc Ủy ban nhân dân tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, Bộ Y tế đã phối hợp với Bộ Nội vụ xây dựng và ban hành Thông tư liên tịch 51/2015/TTLT-BYT-BNV Hướng dẫn chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Sở Y tế thuộc Ủy ban nhân dân tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương. Trong đó, mạng lưới cơ sở y tế dự phòng tuyến tỉnh đã được cơ cấu lại và hợp nhất thành Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh. Bộ Y tế cũng đã ban hành Thông tư 26/2017/TT- BYT ngày 26/6/2017 Hướng dẫn chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương.

- Tại tuyến huyện, thực hiện Nghị định số 37/2014/NĐ-CP ngày 05/05/2014 của Chính phủ Quy định tổ chức các cơ quan chuyên môn thuộc Ủy ban nhân dân huyện, quận, thị xã, thành phố thuộc tỉnh, các cơ sở y tế tuyến huyện cũng đã được cơ cấu lại theo hướng duy trì mô hình bệnh viện đa khoa tuyến huyện và trung tâm y tế 2 chức năng tuyến huyện tại các huyện có bệnh viện huyện hạng II; tại các địa bàn tuyến huyện còn lại, thực hiện mô hình trung tâm y tế đa chức năng trên cơ sở sát nhập bệnh viện đa khoa tuyến huyện, trung tâm y tế tuyến huyện và trung tâm dân số - kế hoạch hóa gia đình tuyến huyện.

Các chính sách nêu trên đã tạo ra sự xáo trộn lớn trong mạng lưới các cơ sở y tế tuyến tỉnh, tuyến huyện, khiến nhân viên y tế không yên tâm công tác, chuyển đơn vị công tác và không quan tâm tới phát triển chuyên môn nghiệp vụ.

2.5. Về chính sách đãi ngộ chưa hợp lý

- Chế độ đãi ngộ là một trong những công cụ quan trọng để thu hút, động viên, khích lệ và duy trì nhân lực làm công tác dược lâm sàng.

- Trong những năm vừa qua, một số chính sách chế độ đãi ngộ đối với công chức, viên chức ngành y tế đã được ban hành. Tuy nhiên có rất nhiều yếu tố tác động đến nhân lực y tế như sự phát triển kinh tế- xã hội nhanh chóng và có sự chênh lệch về điều kiện kinh tế xã hội giữa các vùng miền, sự phát triển mạnh mẽ của y tế tư nhân, thực hiện cam kết ASEAN về dịch vụ y tế, do vậy cần phải có chính sách chế độ gồm cả phụ cấp, điều kiện môi trường làm việc, cơ hội học tập, phát triển phù hợp hơn nữa để duy trì, ổn định nguồn nhân lực y tế.

- Để có thể giải quyết các vấn đề về nhân lực dược lâm sàng thì cần phải có các giải pháp tổng thể, đồng bộ từ khâu đào tạo, tuyển dụng, sử dụng, quản lý và có chế độ đãi ngộ phù hợp. Xây dựng quy hoạch nhân lực tốt sẽ góp phần nâng cao hiệu quả hoạt động của ngành y tế, đảm bảo cho mọi người dân đều có thể tiếp cận với các dịch vụ sử dụng thuốc an toàn hợp lý, đặc biệt là đội ngũ cán bộ làm công tác dược lâm sàng có trình độ, tinh thần trách nhiệm, và thái độ ứng xử tốt.

VI. DỰ BÁO NHÂN LỰC DƯỢC SĨ LÀM CÔNG TÁC DƯỢC LÂM SÀNG GIAI ĐOẠN 2023-2030 VÀ ĐỊNH HƯỚNG 2045

1. Dự báo nhân lực dược sĩ làm công tác dược lâm sàng

Dựa trên chỉ tiêu của Quyết định số 1165/QĐ-TTg ngày 09 tháng 10 năm 2023 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt chiến lược quốc gia phát triển ngành Dược Việt Nam giai đoạn đến năm 2030 và tầm nhìn đến năm 2045. Dự báo nhân lực dược sĩ làm công tác dược lâm sàng dựa trên chỉ tiêu của Quyết định số 1165/QĐ-TTg ngày 09 tháng 10 năm 2023 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt chiến lược quốc gia phát triển ngành Dược Việt Nam giai đoạn đến năm 2030 và tầm nhìn đến năm 2045 về nhu cầu và sự thiếu hụt chức danh chuyên môn dược sĩ làm công tác dược lâm sàng được ước tính dựa vào các chỉ tiêu, mục tiêu được Đảng định hướng trong Quyết định số 1165/QĐ-TTg ngày 09 tháng 10 năm 2023 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt chiến lược quốc gia phát triển ngành Dược Việt Nam giai đoạn đến năm 2030 và tầm nhìn đến năm 2045. Số lượng dược sĩ được tính toán trên quy mô dân số cả nước và theo từng vùng kinh tế - xã hội đã được ước tính cho đến năm 2030 và năm 2045. Trong đó, sự thiếu hụt nhân lực dược sĩ làm công tác dược lâm sàng đã bao gồm 5% hao hụt nhân lực dược sĩ làm công tác dược lâm sàng mỗi năm do nghỉ hưu, chuyển công tác...

2. Dự báo nhu cầu nhân lực dược làm công tác dược lâm sàng

Một số chỉ tiêu về nhân lực dược và nhân lực dược làm công tác dược lâm sàng đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045 được thể hiện trong bảng 11.

Bảng 11. Chỉ tiêu về nhân lực dược và nhân lực dược làm công tác dược lâm sàng đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045

Chỉ tiêu	Năm 2024	Chỉ tiêu đến năm 2030	2045
Dược sĩ/10.000 dân	3,1	4	< 4,5
Dược sĩ làm công tác DLS	5%	20%	20%
Tỷ lệ DS làm công tác DLS/100 giường bệnh	0,5	1,0	1,2
Tỷ lệ DS làm công tác DLS/1000 đơn thuốc	1,0	2,0	2,5

3. Chỉ tiêu dự báo cho giai đoạn 2023 - 2030

Quyết định số 1165/QĐ-TTg ngày 09 tháng 10 năm 2023 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt chiến lược quốc gia phát triển ngành Dược Việt Nam giai đoạn đến năm 2030 và tầm nhìn đến năm 2045 đưa ra các chỉ tiêu chủ yếu liên quan đến nhân lực dược sĩ 4 dược sĩ/ vạn dân trong đó 20% dược sĩ làm công tác dược lâm sàng.

3.1. Dự báo biến động dân số đến 2030 và tầm nhìn đến năm 2045

Bảng 12. Dự báo dân số dân số Việt Nam giai đoạn 2020-2030 tầm nhìn đến năm 2045

Dân số (x1000)	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050
Cả nước	96.210	100.770	104.525	107.847	110.840	113.668	114.987
Trung du và MNPB	12.533	13.126	13.686	14.285	14.851	15.395	15.574
Đồng bằng sông Hồng	22.544	23.848	24.813	25.645	26.382	27.152	27.467
BTB và DHMT	20.187	20.660	21.031	21.467	21.915	22.365	22.625
Tây Nguyên	5.843	6.132	6.409	6.688	6.939	7.198	7.282
Đông Nam Bộ	17.829	19.639	21.072	22.097	22.928	23.693	23.968
Đồng bằng sông Cửu Long	17.274	17.365	17.514	17.665	17.825	17.865	18.072

3.2. Dự báo nhu cầu nhân lực dược làm công tác dược lâm sàng đến năm 2030

Bảng 13. Dự báo nhu cầu nhân lực dược làm công tác lâm sàng đến năm 2030 theo 6 vùng KT-XH theo quy mô dân số và chỉ tiêu dược sĩ/vạn dân

Vùng KT-XH	Nhu cầu dược sĩ			Nhu cầu DLS		
	2024	2030	Sau 2045	2024	2030	Sau 2045
Cả nước	30.837	41.810	45.995	6.167	8.362	9.199
Trung du và MNPB	4.037	5.474	6.229	807	1.095	1.246
Đồng bằng sông Hồng	7.271	9.925	10.987	1.454	1.985	2.197
Bắc Trung bộ và Duyên hải miền Trung	6.405	8.412	9.050	1.281	1.682	1.810
Tây Nguyên	1.889	2.564	2.913	378	513	583
Đông Nam Bộ	5.831	8.429	9.587	1.166	1.686	1.917
Đồng bằng sông Cửu Long	5.404	7.006	7.229	1.081	1.401	1.446

3.3. Dự báo nhân lực được sẽ làm công tác dược lâm sàng đến năm 2030 dựa trên đề xuất nhu cầu của các cơ sở y tế tuyến TW và địa phương

Bảng 14. Ước tính nhu cầu về nhân lực được làm công tác DLS theo giường bệnh đến năm 2030

Khu vực	Chỉ số	2024	2030	Sau 2045
Cả nước	Nhu cầu giường bệnh	318.318	365.838	517.442
	Nhu cầu DSDH	30.837	41.810	45.995
	Nhu cầu DS làm công tác DLS	1.592	3.658	5.174
Trung du và miền núi phía Bắc	Nhu cầu giường bệnh	41.674	47.901	70.081
	Nhu cầu DSDH	4.037	5.474	6.229
	Nhu cầu DS làm công tác DLS	208	479	701
Đồng bằng sông Hồng	Nhu cầu giường bệnh	75.053	86.846	123.602
	Nhu cầu DSDH	7.271	9.925	10.987
	Nhu cầu DS làm công tác DLS	375	868	1.236
Bắc Trung bộ và Duyên hải miền Trung	Nhu cầu giường bệnh	66.117	73.609	101.810
	Nhu cầu DSDH	6.405	8.412	9.050
	Nhu cầu DS làm công tác DLS	331	736	1.018
Tây Nguyên	Nhu cầu giường bệnh	19.496	22.432	32.767
	Nhu cầu DSDH	1.889	2.564	2.913
	Nhu cầu DS làm công tác DLS	97	224	328
Đông Nam Bộ	Nhu cầu giường bệnh	60.195	73.752	107.856
	Nhu cầu DSDH	5.831	8.429	9.587
	Nhu cầu DS làm công tác DLS	301	738	1.079
Đồng bằng sông Cửu Long	Nhu cầu giường bệnh	55.783	61.299	81.325
	Nhu cầu DSDH	5.404	7.006	7.229
	Nhu cầu DS làm công tác DLS	279	613	813

Bảng 15. Dự báo thiếu hụt nhân lực được làm công tác dược lâm sàng đến năm 2030 theo quy mô dân số và chỉ tiêu nhân lực được/vạn dân

Vùng KT-XH	Hiện có	Thiếu hụt	
	2024	2030	Sau 2045
Cả nước	3540	4.822	5.659
Trung du và miền núi phía Bắc	634	461	612
Đồng bằng sông Hồng	594	1.391	1.603
Bắc Trung bộ và Duyên hải miền Trung	531	1.151	1.279
Tây Nguyên	177	336	406
Đông Nam Bộ	701	985	1.216
Đồng bằng sông Cửu Long	903	498	543

Bảng 16. Dự báo thiếu hụt nhân lực được làm công tác lâm sàng đến năm 2030 tính trên chỉ tiêu được lâm sàng/giường bệnh theo Nghị định số 131/2020/NĐ-CP

Vùng KT-XH	2024	2030	2045
Cả nước	3540	118	1.634
Trung du và miền núi phía Bắc	634	155	67
Đồng bằng sông Hồng	594	274	642
Bắc Trung bộ và Duyên hải miền Trung	531	205	487
Tây Nguyên	177	47	151
Đông Nam Bộ	701	37	378
Đồng bằng sông Cửu Long	903	290	90

4. Năng lực đào tạo của các cơ sở giáo dục đáp ứng nhu cầu nguồn nhân lực được sĩ làm công tác được lâm sàng

- Hiện nay có 45 cơ sở giáo dục đại học đào tạo ngành Dược trình độ đại học với số sinh viên tốt nghiệp hằng năm gần 10.000 người. Số cơ sở đào tạo cấp văn bằng ngành được lâm sàng là: 16 cơ sở với tổng số tốt nghiệp khoảng gần 400 người/năm.

- Dựa trên kết quả khảo sát nhu cầu và ước tính số lượng dược sĩ làm công tác được lâm sàng của Viện Chiến lược và Chính sách y tế năm 2024 cho thấy, nếu tính theo chỉ tiêu đã được đặt ra theo Quyết định 1165/QĐ-TTg thì đến năm 2030 Việt Nam cần bổ sung hơn 4.800 dược sĩ đại học được đào tạo về dược lâm sàng, mỗi năm cần khoảng 800 người. Như vậy để đáp ứng số lượng dược sĩ được đào tạo về dược lâm sàng, bên cạnh việc cần tập trung trọng tâm hơn cho công tác nâng cao chuyên môn nghiệp vụ và chất lượng nguồn nhân lực được lâm sàng trong giai đoạn tới cả về chất lượng và số lượng.

- Bên cạnh việc đào tạo cấp văn bằng sau đại học về chuyên ngành dược lâm sàng, ngày 02/11/2020 Chính phủ đã ban hành Nghị định số 131/2020/NĐ-CP quy định về tổ chức, hoạt động dược lâm sàng của cơ sở khám bệnh, chữa bệnh. Tại Điều 14, Khoản 3 quy định: “Trách nhiệm của người làm công tác dược lâm sàng: Tham gia nghiên cứu khoa học và tham gia các khóa đào tạo liên tục về dược lâm sàng theo quy định của Bộ trưởng Bộ Y tế”. Ngày 14 tháng 01 năm 2022, Bộ Y tế đã có Quyết định số 5762/QĐ-BYT ban hành 02 chương trình đào tạo liên tục về dược lâm sàng tại các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh và các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh bằng y học cổ truyền.

- Cục Khoa học công nghệ và Đào tạo, Bộ Y tế đã phối hợp với Trường Đại học Dược Hà Nội và Học viện Y Dược học cổ truyền Việt Nam tổ chức đào tạo giảng viên nguồn (ToT) giảng dạy 02 chương trình đào tạo liên tục về dược lâm sàng cho 06 đơn vị: Trường Đại học Dược Hà Nội; Học viện Y Dược học cổ truyền Việt Nam; Trường Đại học Y Dược Cần Thơ; Trường Đại học Y-Dược, Đại học Thái Nguyên; Trường Đại học Y Dược, Đại học Huế; Đại học Y Dược Thành phố Hồ Chí Minh.

- Để triển khai đào tạo liên tục về dược lâm sàng được thống nhất và chất lượng trên cả nước, Cục Khoa học công nghệ và Đào tạo, Bộ Y tế có công văn số 821/K2ĐT-ĐT đề nghị các đơn vị trực thuộc Bộ, các Sở Y tế chỉ đạo các đơn vị trực thuộc phối hợp với các đơn vị đã được Bộ Y tế đào tạo giảng viên nguồn triển khai thực hiện đào tạo liên tục về dược lâm sàng theo đúng quy định.

Phần thứ hai **NỘI DUNG ĐỀ ÁN**

I. QUAN ĐIỂM

1. Tăng cường đào tạo dược sĩ làm công tác dược lâm sàng, giai đoạn 2025-2030 và tầm nhìn đến năm 2045 cả về số lượng và chất lượng nhằm đảm bảo nguồn nhân lực dược trong các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh và các nhà thuốc tại cộng đồng.

2. Đảm bảo sử dụng thuốc hợp lý, an toàn, hiệu quả bằng hệ thống các biện pháp đồng bộ, trong đó chú trọng thúc đẩy, nâng cao năng lực, hiệu quả của hoạt động dược lâm sàng, cảnh giác dược và xây dựng hệ sinh thái dữ liệu số về dược. Hoạt động dược lâm sàng được thể chế hóa, đạt được một số kết quả bước đầu được ghi nhận.

3. Nhân lực làm công tác dược lâm sàng đáp ứng yêu cầu của hệ thống y tế phát triển hiện đại, hội nhập quốc tế, nâng cao chất lượng công tác dược lâm sàng ngang tầm các nước tiên tiến trong khu vực, đáp ứng nhu cầu bảo vệ, nâng cao, chăm sóc sức khỏe ngày càng cao và đa dạng của nhân dân.

II. MỤC TIÊU

1. Mục tiêu chung

Phát triển nguồn nhân lực dược sĩ lâm sàng đủ số lượng, đảm bảo chất lượng, năng lực chuyên môn và y đức, với cơ cấu và phân bố hợp lý nhằm góp phần nâng cao chất lượng công tác bảo vệ, chăm sóc, nâng cao sức khỏe nhân dân, hướng tới mục tiêu sử dụng thuốc công bằng, an toàn, hiệu quả, hợp lý, phát triển và hội nhập quốc tế.

2. Mục tiêu cụ thể

2.1. Mục tiêu giai đoạn 2025-2030

- 100% các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh có sử dụng thuốc có tổ chức và triển khai các hoạt động dược lâm sàng. Tỷ lệ người làm công tác dược lâm sàng 01 người/100 giường bệnh nội trú và 02 người/1.000 đơn thuốc được cấp phát cho bệnh nhân ngoại trú trong một ngày.

- Đạt tỷ lệ 4,0 dược sĩ/vạn dân, trong đó 20% dược sĩ được đào tạo về dược lâm sàng.

2.2. Mục tiêu đến năm 2045

- Đạt tỷ lệ 4,5 dược sĩ/vạn dân trong đó 20% dược sĩ làm công tác dược lâm sàng.
- Nâng cao năng lực quản lý và sử dụng hiệu quả nguồn nhân lực dược sĩ lâm sàng.

2.3. Chỉ tiêu cụ thể

Bảng 17. Chỉ tiêu nguồn nhân lực dược sĩ làm công tác dược lâm sàng, đến 2030 và tầm nhìn đến năm 2045

TT		Chỉ tiêu nguồn nhân lực ³		
		Năm 2024	Đến năm 2030	Tầm nhìn năm 2045
1	Dược sĩ đại học ⁴ /10.000 dân	3,06	4,0	4,5
2	Dược sĩ làm công tác dược lâm sàng/10.000 dân	0,6	0,8	0,9
3	Dược sĩ làm công tác dược lâm sàng/1.000 đơn thuốc ngoại trú/ngày	1,0	2,0	2,5
4	Dược sĩ làm công tác dược lâm sàng/100 giường bệnh	0,5	1,0	1,2

III. NHIỆM VỤ, GIẢI GIẢI PHÁP

1. Hoàn thiện chính sách, văn bản quy phạm pháp luật về đào tạo, quản lý và sử dụng nhân lực dược lâm sàng

- Sửa đổi, bổ sung các văn bản quy phạm pháp luật liên quan đến đào tạo dược sĩ làm công tác dược lâm sàng, tạo điều kiện thuận lợi khi tuyển dụng dược sĩ làm công tác dược lâm sàng trong các cơ sở khám bệnh chữa bệnh.

- Đề xuất bổ sung chức danh nghề nghiệp dược sĩ dược lâm sàng thực hiện chuyên môn về tư vấn sử dụng thuốc an toàn, hiệu quả, công bằng cho bệnh nhân.

- Ban hành các cơ chế, chính sách thu hút, đãi ngộ nhân lực dược sĩ làm công tác dược lâm sàng.

2. Nâng cao năng lực của các cơ sở đào tạo

2.1. Đổi mới cập nhật chương trình, tài liệu đào tạo

- Xây dựng chương trình đào tạo chuyên sâu về dược lâm sàng có ít nhất 3 tháng thực hành tại cơ sở y tế có bộ phận dược lâm sàng để đáp ứng năng lực cho dược sĩ làm công tác dược lâm sàng tại các cơ sở khám chữa bệnh. Xây dựng (hoặc bổ sung) chương trình đào tạo liên tục về dược lâm sàng và chăm sóc dược tại cộng đồng cho các dược sĩ phụ trách chuyên môn tại nhà thuốc. Tăng cường tỷ trọng đào tạo thực hành tại bệnh viện trong các chương trình đào tạo ngành/định hướng dược lâm sàng của các cơ sở đào tạo ngành dược trình độ đại học.

³ Quyết định số 1165/QĐ-TTg ngày 09 tháng 10 năm 2023 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt chiến lược quốc gia phát triển ngành Dược Việt Nam giai đoạn đến năm 2030 và tầm nhìn đến năm 2045

⁴ Quyết định số 869/QĐ-BYT ngày 08/4/2023 của Bộ Y tế về việc ban hành Đề án phát triển nhân lực y tế giai đoạn 2023-2030 định hướng 2050

- Tăng cường thực hiện kiểm định chất lượng chương trình đào tạo nhân lực dược lâm sàng.

- Gắn các chuẩn năng lực của dược sĩ Việt Nam với các tiêu chuẩn của dược sĩ làm công tác dược lâm sàng tại các cơ sở khám chữa bệnh.

- Tổ chức biên soạn, xuất bản, cung cấp tài liệu chuyên môn và khuyến khích việc tự học tập, cập nhật kiến thức, nâng cao trình độ của dược sĩ làm công tác dược lâm sàng qua nhiều hình thức.

- Mở rộng, cập nhật các hình thức đào tạo sau đại học về dược lâm sàng cho tất cả các dược sĩ cấp phát thuốc/bán thuốc để có thể rà soát đơn thuốc và tư vấn sử dụng thuốc cho bệnh nhân thuộc lĩnh vực đảm nhiệm.

- Thường xuyên tổ chức tập huấn, hội thảo về dược lâm sàng để cán bộ làm công tác dược lâm sàng tại các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh, các nhà thuốc được củng cố kiến thức, nâng cao trình độ chuyên môn, tạo cơ hội cho các đơn vị học tập, trao đổi, chia sẻ kinh nghiệm trong hoạt động dược lâm sàng.

- Triển khai các mô hình hỗ trợ chuyên môn nghiệp vụ, đào tạo từ các tuyến Trung ương đến các tuyến tỉnh đặc biệt là tuyến huyện, xã nhằm nâng cao chất lượng hoạt động tư vấn, sử dụng thuốc.

2.2. Nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên

- Tăng cường đào tạo, nâng cao trình độ đội ngũ giảng viên, cán bộ quản lý. Phân đầu đạt và vượt chỉ tiêu đề ra về số lượng, chất lượng đội ngũ giảng viên của các cơ sở đào tạo và cơ sở thực hành, nâng cao trình độ hướng dẫn thực hành dược lâm sàng của đội ngũ giảng viên.

- Tăng cường đào tạo nước ngoài đối với các lĩnh vực mà Việt Nam chưa đủ điều kiện đào tạo để phát triển đội ngũ giảng viên; liên kết với các cơ sở đào tạo có uy tín, mời giảng viên, chuyên gia, nhà khoa học có trình độ, kinh nghiệm từ các cơ sở đào tạo nước ngoài đến giảng dạy, nghiên cứu khoa học về dược lâm sàng.

- Khuyến khích và tạo điều kiện cho các cơ sở giáo dục đại học có đủ điều kiện, năng lực đào tạo trình độ sau đại học chuyên ngành Dược lâm sàng. Đồng thời tăng cường kiểm tra, giám sát chất lượng đào tạo tại các cơ sở đó (công lập và ngoài công lập).

- Rà soát, cập nhật các quy định về điều kiện mở ngành dược trình độ đại học và sau đại học chuyên ngành dược lâm sàng, đặc biệt là các điều kiện về giảng viên, đào tạo thực hành, chương trình, phương pháp giảng dạy để nâng cao chất lượng đào tạo, kể cả đào tạo cấp văn bằng, đào tạo cấp chứng chỉ về hoạt động dược lâm sàng.

2.3. Tăng cường đầu tư cơ sở vật chất và thiết bị thí nghiệm

- Tăng cường đầu tư cơ sở vật chất và trang thiết bị phục vụ đào tạo, nâng cấp thư viện và trung tâm học liệu, mở rộng nguồn học liệu phục vụ dạy - học.

- Đầu tư, phát triển cơ sở giáo dục khối ngành sức khỏe trong đó có đào tạo nguồn nhân lực dược thực hiện theo quy hoạch mạng lưới cơ sở giáo dục đại học và

sự phạm thời kỳ 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2050 được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt.

- Áp dụng công nghệ thông tin trong việc quản lý nhân lực được lâm sàng nhằm đảm bảo tính liên thông, đồng bộ trong cơ sở dữ liệu quốc gia về nhân lực được, trong đó có nhân lực được sĩ làm công tác được lâm sàng. Khai thác công nghệ thông tin để hỗ trợ hoạt động được lâm sàng, như hệ thống quản lý thông tin thuốc, phần mềm hỗ trợ kê đơn và quản lý tương tác thuốc.

- Đầu tư trí tuệ nhân tạo trong việc phân tích, dự báo nhu cầu nhân lực được lâm sàng làm cơ sở để đào tạo, đào tạo lại và phát triển nâng cao trình độ cho đội ngũ nguồn nhân lực được lâm sàng. Đẩy mạnh truyền thông về tầm quan trọng của được lâm sàng trong hệ thống y tế để gia tăng sự quan tâm của các nhà quản lý và người học.

2.4. Phối hợp chặt chẽ giữa cơ sở đào tạo và cơ sở thực hành

- Quy định về thời gian cụ thể để đào tạo thực hành cho được sĩ làm công tác được lâm sàng tại bệnh viện, có quy trình thực hành chuẩn về được lâm sàng. Nâng cao năng lực giảng viên đào tạo thực hành được lâm sàng tại cơ sở

- Quy định mạng lưới các bệnh viện, cơ sở khám chữa bệnh đủ điều kiện làm nơi thực hành được lâm sàng. Tính thời gian giảng dạy cho cán bộ tại cơ sở tham gia đào tạo thực hành về được lâm sàng.

- Nâng cao năng lực đào tạo thực hành được lâm sàng của các được sĩ tại bệnh viện.

2.5. Đẩy mạnh hợp tác quốc tế

- Đẩy mạnh liên kết đào tạo được sĩ ưu tiên được sĩ làm công tác được lâm sàng, cập nhật các phương pháp giảng dạy và các kiến thức mới, thường xuyên rà soát và cập nhật các chương trình liên kết quốc tế; đánh giá công tác đào tạo để đảm bảo ngày càng hoàn thiện hơn.

- Tiếp tục đẩy mạnh việc tổ chức các khoá đào tạo đại học, sau đại học liên kết với nước ngoài về đào tạo được lâm sàng thông qua kiểm định chất lượng các chương trình đào tạo được sĩ trình độ đại học, sau đại học đặc biệt là các chương trình đào tạo được sĩ định hướng về được lâm sàng tiến tới đạt chất lượng chuẩn quốc tế.

- Triển khai việc trao đổi học bổng đào tạo giữa các cơ sở giáo dục đại học lĩnh vực được ưu tiên được lâm sàng trong nước với các trường đại học đối tác nước ngoài. Các cơ sở giáo dục, tạo cơ hội và chuẩn bị tốt điều kiện gửi giảng viên và sinh viên đi trao đổi khoa học, nghiên cứu, học tập ở nước ngoài về được lâm sàng.

3. Đảm bảo kinh phí cho đào tạo được sĩ làm công tác được lâm sàng

- Kinh phí thực hiện Đề án từ nguồn ngân sách nhà nước theo quy định của Luật Ngân sách nhà nước và phân cấp ngân sách hiện hành (gồm kinh phí lồng ghép trong các nhiệm vụ thường xuyên của bộ, cơ sở khám bệnh chữa bệnh, cơ sở đào tạo, nguồn kinh phí của các đơn vị sự nghiệp, nguồn xã hội hóa, huy động của cá nhân, tổ chức và nguồn vốn huy động hợp pháp khác.

- Cơ chế hỗ trợ tiền đóng học phí, chi phí sinh hoạt thực hiện theo phương thức giao nhiệm vụ, đặt hàng. Đào tạo nâng cao trình độ cho các dược sĩ làm công tác dược lâm sàng đang làm việc tại vùng khó khăn, cán bộ là người dân tộc.

- Nghiên cứu ban hành quy định trách nhiệm sử dụng ngân sách nhà nước, trách nhiệm nghĩa vụ của người được đào tạo phù hợp với quy định hiện hành.

- Xây dựng khung giá dịch vụ tư vấn sử dụng thuốc cho dược sĩ làm công tác dược lâm sàng làm việc tại các cơ sở khám bệnh chữa bệnh.

Phần thứ ba

LỘ TRÌNH VÀ TỔ CHỨC THỰC HIỆN

I. LỘ TRÌNH THỰC HIỆN

1. Quý I năm 2025 hoàn thiện Đề án trình Bộ Y tế phê duyệt.

2. Cuối năm 2028 tổ chức sơ kết, đánh giá quá trình thực hiện giai đoạn I. Rút kinh nghiệm và điều chỉnh cho phù hợp với tình hình thực tế phát triển kinh tế - xã hội của đất nước.

3. Cuối năm 2030, tổ chức tổng kết đánh giá kết quả thực hiện Đề án để chuẩn bị xây dựng kế hoạch cho giai đoạn tiếp theo.

II. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

Căn cứ vào chức năng nhiệm vụ cụ thể của từng đơn vị, giao cho các đơn vị chủ trì, làm đầu mối hoặc phối kết hợp với các đơn vị khác triển khai thực hiện các hoạt động của bản Đề án.

1. Đối với các đơn vị thuộc và trực thuộc Bộ Y tế

1.1. Cục Khoa học công nghệ và Đào tạo

- Chủ trì, phối hợp với Vụ Tổ chức cán bộ tham mưu Bộ Y tế triển khai, theo dõi, giám sát và đánh giá việc thực hiện Đề án này.

- Chủ trì, phối hợp với các đơn vị liên quan xây dựng văn bản cấp bộ và đề xuất xây dựng các văn bản quy phạm pháp luật trình Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ phê duyệt về đào tạo nhân lực dược lâm sàng thuộc thẩm quyền của Bộ Y tế.

- Phối hợp với các đơn vị thuộc Bộ Y tế, các đơn vị thuộc Bộ Giáo dục và Đào tạo, các cơ sở đào tạo tham gia theo phân công xây dựng tiêu chí đánh giá, kiểm định chất lượng giáo dục cho các ngành thuộc lĩnh vực sức khỏe (nếu có).

- Chủ trì, phối hợp với các đơn vị liên quan tham gia xây dựng và triển khai các đề án, dự án liên quan đến đào tạo nhân lực dược lâm sàng.

- Phối hợp với các đơn vị liên quan và các cơ sở đào tạo xây dựng kế hoạch triển khai, theo dõi, giám sát việc thực hiện các quy định đối với người nước ngoài đến học tập, làm việc tại các cơ sở giáo dục đào tạo lĩnh vực dược lâm sàng theo đúng quy định của pháp luật.

- Phối hợp với các đơn vị liên quan mở rộng liên kết đào tạo, hợp tác chuyên gia trong lĩnh vực dược lâm sàng.

- Phối hợp với Vụ Kế hoạch-Tài chính tổng hợp dự toán kinh phí thực hiện Đề án theo định mức chi tiêu hiện hành và các văn bản hướng dẫn liên quan gửi Vụ Kế hoạch - Tài chính tổng hợp, báo cáo cấp có thẩm quyền theo quy định.

1.2. Vụ Tổ chức cán bộ

- Phối hợp với Cục Khoa học công nghệ và Đào tạo trong công tác tham mưu giúp Bộ Y tế triển khai, theo dõi, giám sát và đánh giá việc thực hiện Đề án.
- Chủ trì, phối hợp với các đơn vị liên quan rà soát xây dựng các văn bản quy phạm pháp luật trình cấp có thẩm quyền ban hành để điều chỉnh tỷ lệ cơ cấu viên chức theo chức danh nghề nghiệp Dược phù hợp vị trí việc làm của dược lâm sàng trong các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh.

1.3. Vụ Kế hoạch - Tài chính

Tổng hợp, báo cáo cấp có thẩm quyền xem xét bố trí kinh phí trên cơ sở đề xuất của Cục Khoa học Công nghệ và Đào tạo trong phạm vi dự toán ngân sách nhà nước hàng năm được Thủ tướng Chính phủ giao.

1.4. Cục Quản lý Khám chữa bệnh

- Chủ trì xây dựng và ban hành các văn bản hướng dẫn chuyên môn nghiệp vụ về dược lâm sàng thuộc phạm vi quản lý nhà nước của Cục theo phân cấp của Bộ trưởng Bộ Y tế.

- Chỉ đạo, hướng dẫn, kiểm tra việc thực hiện các quy định về hoạt động dược lâm sàng nhằm mục tiêu sử dụng thuốc hợp lý, an toàn và hiệu quả trong khám bệnh, chữa bệnh đối với bệnh viện, bao gồm: xây dựng danh mục thuốc; kê đơn, sử dụng thuốc; thông tin hướng dẫn sử dụng thuốc cho người hành nghề khám bệnh, chữa bệnh; hướng dẫn chuyên môn liên quan đến việc sử dụng thuốc và thực hiện việc giám sát, theo dõi phản ứng có hại của thuốc; phân tích đánh giá hiệu quả sử dụng thuốc.

1.5. Cục Quản lý dược

- Phối hợp với Cục quản lý khám chữa bệnh nên làm đầu mối đánh giá chất lượng hoạt động DLS để sửa đổi yêu cầu về hành nghề của DLS, tiệm cận với các nhân viên y tế khác trong lĩnh vực khám bệnh, chữa bệnh.

- Xây dựng thông tư quy định lộ trình nhà thuốc bắt buộc phải có dược sĩ tư vấn sử dụng thuốc có chứng chỉ đào tạo về dược lâm sàng, chứng chỉ, chứng nhận hoàn thành các khóa đào tạo liên tục về dược lý - dược lâm sàng hoặc các lớp đào tạo, cập nhật kiến thức chuyên môn về dược lâm sàng.

1.6. Cục Quản lý Y, Dược học cổ truyền

- Hướng dẫn các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh tổ chức thực hiện việc cung ứng và sử dụng hợp lý, an toàn hiệu quả thuốc cổ truyền, vị thuốc cổ truyền, dược liệu, hướng dẫn thực hiện nguyên tắc, tiêu chuẩn bảo quản thuốc cổ truyền, vị thuốc cổ truyền, dược liệu.

- Tổ chức bồi dưỡng nâng cao năng lực quản lý trong lĩnh vực khám bệnh chữa bệnh dược cổ truyền theo quy định của pháp luật. Tham gia xây dựng nội dung, chương trình và phối hợp hướng dẫn thực hiện bồi dưỡng về cập nhật kiến thức chuyên môn về dược đối với người hành nghề dược cổ truyền theo quy định của Pháp luật.

1.7. Các Vụ, Cục, đơn vị liên quan khác

Căn cứ lĩnh vực quản lý, theo chức năng, nhiệm vụ của đơn vị mình để phối hợp thực hiện, triển khai các chính sách, chế độ cho nhân lực dược lâm sàng, theo dõi quá trình thực hiện và đề xuất các chỉnh sửa khi cần thiết.

2. Đề nghị Bộ Giáo dục và Đào tạo chủ trì, phối hợp với Bộ Y tế

- Xây dựng cơ chế, chính sách thúc đẩy đào tạo nhân lực y tế bậc đại học và sau đại học định hướng dược lâm sàng trong ngành Dược học.

- Rà soát, chỉnh sửa hoặc ban hành mới các quy định về bảo đảm chất lượng và kiểm định các chương trình đào tạo; bảo đảm phù hợp với chuẩn chương trình đào tạo theo quy định.

- Thực hiện các nghiên cứu, khảo sát, trao đổi, chia sẻ thông tin về các mô hình và kinh nghiệm trong đổi mới đào tạo ngành Dược học.

3. Đề nghị Bộ Nội vụ chủ trì, phối hợp với Bộ Y tế

Xây dựng chính sách, hướng dẫn về chế độ sử dụng nguồn nhân lực dược lâm sàng, chức danh nghề nghiệp của nhân lực dược lâm sàng phù hợp với yêu cầu phát triển của hệ thống y tế.

4. Đề nghị Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương

- Ưu tiên đầu tư trang thiết bị phục vụ đào tạo nguồn nhân lực dược lâm sàng đủ về số lượng đáp ứng nhu cầu của địa phương, đảm bảo chất lượng nguồn nhân lực dược lâm sàng trên địa bàn.

- Nâng cao công tác đào tạo và sử dụng nhân lực dược lâm sàng, hướng tới bao phủ chăm sóc sức khỏe toàn dân.

- Tăng cường đầu tư cho công tác đào tạo nhân lực dược lâm sàng gắn với đổi mới cơ chế tài chính, nâng cao hiệu quả sử dụng ngân sách nhà nước. Đồng thời, vận động tổ chức, cá nhân trong và ngoài nước hỗ trợ kỹ thuật, tài chính để đầu tư, nâng cấp cơ sở vật chất, trang thiết bị cho cơ sở đào tạo, thực hành dược lâm sàng trên địa bàn quản lý.

5. Sở Y tế các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương

- Tham mưu cho Ủy ban nhân dân tỉnh trong việc xây dựng cơ chế chính sách liên quan đến đào tạo, quản lý và sử dụng nhân lực dược lâm sàng trên địa bàn tỉnh.

- Tăng cường kiểm tra, giám sát cơ sở khám bệnh, chữa bệnh trên địa bàn quản lý trong thực hiện Đề án, làm rõ trách nhiệm, nâng cao chất lượng hoạt động và tạo thuận lợi cho người học, nhất là ở vùng sâu, vùng xa, vùng đồng bào dân tộc thiểu số gắn với mục tiêu bảo đảm công bằng trong bảo vệ, chăm sóc và nâng cao sức khỏe nhân dân.

- Nâng cao năng lực của hệ thống tư vấn sử dụng thuốc đảm bảo chất lượng, an toàn, hiệu quả và công bằng trong cung ứng thuốc, chăm sóc sức khỏe cho người dân trên địa bàn.

6. Các cơ sở giáo dục đào tạo nhân lực được trình độ đại học

- Tăng cường đào tạo nâng cao trình độ đội ngũ giảng viên, phấn đấu đạt và vượt chỉ tiêu đề ra về số lượng, chất lượng đội ngũ giảng viên của các cơ sở đào tạo.
- Cập nhật chương trình đào tạo được lâm sàng ở mọi loại hình và trình độ đào tạo.
- Tích cực trao đổi, liên kết đào tạo với các trường danh tiếng trong khu vực và quốc tế.
- Thường xuyên cải tiến phương pháp dạy-học, phương pháp lượng giá dựa trên năng lực, lấy người học làm trung tâm, dạy-học dựa vào bằng chứng.
- Đào tạo phối hợp giữa bệnh viện và nhà trường về được lâm sàng.
- Triển khai ký kết hiệp định, hợp tác với các đối tác nước ngoài, tìm kiếm các học bổng để cử giảng viên tham gia đào tạo về công tác được lâm sàng đi học tập, nâng cao năng lực về được lâm sàng.

7. Các cơ sở sử dụng nhân lực được sĩ làm công tác được lâm sàng

- Xây dựng đề án vị trí việc làm xác định nhu cầu nhân lực được sĩ làm công tác được lâm sàng cho phù hợp với đơn vị.
- Xây dựng kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng nâng cao trình độ nhân lực được lâm sàng.

8. Các Hội nghề nghiệp

- Phối hợp với Bộ Y tế triển khai thực hiện các nhiệm vụ đảm bảo đạt hiệu quả và tiến độ đề ra.
- Tổ chức hướng dẫn, vận động các Hội viên trong Hội tham gia có hiệu quả trong việc triển khai Đề án theo chức năng, nhiệm vụ và theo quy định của pháp luật.